

SENTRALBANKSJEF ØYSTEIN OLSEN:
– Ingen grunn til panikk
Nyhet side 6 og 7

KASTER SEG INN I
PROFESJONSSTRIDEN:
Vil ha felles front mot PSI
Nyhet side 8

KRISTINE RIIS:
Droppet ut med stil
Min studietid side 15

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 69, utgave 7 | www.universitas.no | onsdag 25. februar 2015

UIO-STUDENT FIKK KLAGESJOKK:

Sensurkaos

■ Student Jostein Hult (bildet) gikk fra B til F da han klaget på eksamen.

■ Student Karl Kristian Kirchhoff gikk fra D til A.

Nyhet side 10 og 11, og Leder side 2

DRØNE
DIRECTED BY TONJE HESSEN SCHEI
PÅ KINO 27.2.2015

TOUR DE FORCE
Flimmer Film

OFFICIAL SELECTION
ONE WORLD
2015

WINNER
BEST DOCUMENTARY
CINEMA FOR PEACE
2015

WINNER
CHECKPOINTS
2015

WINNER
PEACE FILM AWARDS
2015

OFFICIAL SELECTION
CPH-DOX
2014

SILVER BUTTERFLY
SENDA JOSTHA COMPETITION
MOVIESWHATMATTER
RENAISSANCE 2015

OFFICIAL SELECTION
TRUE/FALSE
FILM FEST

redaktør: **Geir Molnes**
geir.molnes@universitas.no 993 35 518

redaksjonsleder: **Vilde Sagstad Imeland**
vildesi@universitas.no 993 51 017

fotosjef: **Hans Dalane-Hval**

desksjef: **Marthe Olstad**

nettredaktør: **Petter Fløttum**

magasinredaktør: **Thea Storey Elnan**

MENINGER

Eksamenssensurr

Mange føler på en viss usikkerhet etter å ha levert eksamen. Ofte kan det være vanskelig å vite hvor bra det har gått før man får «fasiten» servert av sensor. Hvis du noen gang har tenkt at resultatet kan virke vilkårlig, er det ikke sikkert at du er på ville veier. For i ukas Universitas bringer vi historien om to studenter på ulike fakulteter ved Universitetet i Oslo som selv har fått oppleve hvor tilfeldig en eksamenssensur kan være.

Humaniorastudenten Jostein Hult hadde i utgangspunktet fått B på eksamen, men han håpet på toppkarakter og klaget på resultatet. Det er lett å skjønne at han ble noe overrasket da hans nye sensor valgte å gi oppgaven strykkarakteren F.

Jusstudenten Karl Kristian Rådahl Kirchhoff opplevde det stikk motsatte. Han klaget på karakteren D og endte opp med en A.

Begge sakene har Universitas kommet over ved en tilfeldighet. Det er derfor rimelig å anta at flere andre studenter har opplevd lignende endringer.

I fjor gjorde Kunnskapsdepartementet ordningen med blind klagesensur obligatorisk. Det vil si at sensoren som behandler eksamensklagen ikke får vite begrunnelsen for, eller karakteren som forrige sensor ga. Universitetet i Oslo var blant lærestedene som ble tvunget til å legge om til denne ordningen. Problemet med ikke å praktisere blind sensur er at den første sensuren vil få en anker-effekt på den nye. Det vil i realiteten forhindre en uavhengig retting av oppgaven. Selv om ordningen trolig bidrar til flere ekstreme utslag, er den likevel den eneste riktige.

Problemet er ikke sensurordningen. Problemet er at to sensorer kan vurdere oppgaver så totalt forskjellig. Karakterer skal ikke deles ut etter lotteri-prinsippet, men etter en god faglig gjennomgang. Når svingningene blir så ekstreme som i disse to tilfellene er det åpenbart at minst én av sensorene i begge sakene har gjort en elendig vurdering. Det er med på å undergrave legitimiteten til karakterene som utdeles ved Universitetet.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Louise Faldalen Prytz**
l.f.prytz@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Studenter trenger ikke å forsvares mot seg selv

Mester i eget hus

Kommentar

Torgeir G. Mortensen,
debattredaktør i Universitas

En rett studentene hadde hatt nesten sammenhengene siden 1939, ble effektivt stoppet 1. januar 2013 av den rødgrønne regjeringen. Da tvang den frem en lovendring som i praksis medførte at studentene mistet retten til å styre sine egne samskipnader. Tidligere var det nok med et simpelt flertall i samskipnadsstyret, men den nye lovendringen krevde to tredjedels tilslutning for å vedta «viktige» saker.

Denne uka ble den tåpelige lovendringen endelig reversert.

For Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) betyr det at studentene får tilbake flertallsmakten som ble stjålet fra oss. Hovedstyret i SiO består av ti personer, hvorav fem er studentrepresentanter, medregnet styreleder som har dobbel stemme. Det betyr at samstemte studenter ikke lenger trenger støtte fra de andre styremedlemmene for å styre sitt eget velferdstilbud.

«Vi forbyr ikke alkohol selv om noen blir alkoholikere»

Den rødgrønne regjeringens argumentasjon for loven var en fadese fra start til slutt. Retorikken deres var paternalistisk og fornærmende. Politikerne ville strupe studentenes innflytelse, og de mente forslaget var til studentenes eget beste. Kunnskapsdepartementet snakket om en sikkerhetsmekanisme og nødbrems som skulle hindre at ting gikk helt galt. Studentene skulle forsvares mot seg selv.

Nøkkelargumentet daværende kunnskapsminister Kristin Halvorsen brukte for å kuppe studentmakta, var et eksempel fra noen skrupelige investeringer gjort av Studentsamskipnaden i Narvik (SSIN). Studentene hadde blant annet investert i en ekstravagant innendørs paintballbane og en gourmet-restaurant. De tapte flere titalls millioner kroner på få år og ble slått konkurs i 2008. Halvorsens argument led av minst to feilslutninger. SSIN var på langt nær representativ for resten av landets mer enn tjue studentsamskipnader. De famøse Narvik-vedtakene var dessuten enstemmige, og ville ikke blitt berørt av lovendringen.

Til syvende og sist kan vi ikke legge om hele samfunnet vårt for å unngå hver eneste ulykke og

Meninger

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

BERGEN

STUDVEST

Resultatene fra årets Studiebarometer levert av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT), viser at studentene i stor grad er positive til praksisopplæring. De er imidlertid ikke særlig fornøyde med forholdet mellom praksis og undervisning. Balansegangen mellom teori og praksis er av den grunn et uromoment man må ta med i beregningen. Det vil være viktig å passe på at den aktive læringen ikke går ut over den faglige tyngden. Studieløpet må derfor legges opp på en måte som gjør at regnestykket går opp. Det kan fort bli et svært stort fokus på praksis, og dermed for lite på teori.

WASHINGTON D.C.

The GW Hatchet

It's understandable that the University needs to tighten it's belt somewhere to help keep health insurance costs under control. But when considering the big picture, the cut to tuition benefits doesn't make a lot of sense – especially now that it's affecting hiring prospects.

GW has made it clear that attracting and hiring young, enthusiastic, research-focused professors is a priority. Given that plan, cutting their tuition benefits seems counterintuitive. Younger professors, looking to earn additional degrees or carve out a place for their futures, might be discouraged by the package the University is now offering.

KØBENHAVN

Mine klinikophold som lægestuderende på landets hospitaler har vist mig det samme som jeg altid hører fra ældre kollegaer - lægernes tid bliver i stigende grad brugt bag en skærm for at dokumentere behandlingen i stedet for sammen med patienten i gang med at udføre den.

Svenskerne har for nyligt skiftet kurs. Efter et par årtiers djøfisering af sundhedsvæsenet, som kun har medført mere utilfredshed både hos ansatte og brugere, løsner staten det stramme greb og lader selvbestemmelsen få sin plads igen.

ILLUSRASJON: ØIVIND HOVLAND

dårlige avgjørelse. Vi forbyr ikke alkohol selv om noen blir alkoholikere. Vi legger ikke ned hele trafikksystemet selv om noen blir drept på veiene. Vi gir ikke politiet blanko-fullmakt til å stoppe kriminalitet, selv om det skulle ha vært forebyggende. Vi burde ikke vingeklippe studenter på grunn av dårlige beslutninger. Brukerstyring har en egenverdi: Studenter skal bestemme over sin egen velferd og fritidstilbud. Det er tross alt vi som må spise den kjipe maten i kantina, og det er vi som må trene i de svette

bunkerne SiO kaller treningssentere.

Studenter kjenner seg selv best. Det har vi sett i praksis. Samskipnadene har stort sett blitt drevet bra, og ordningen har vært en stor suksess i over 70 år.

Siden 2012, har Sosialistisk venstreparti og Senterpartiet funnet ut at å ha mistillit til 240 000 studenter er en dårlig idé, og har snudd i saken. Det er på tide. Dermed er det nær konsensus på Stortinget om å ha tillit til at

studentene kan styre sine egne samskipnader. Den eneste dissidenten er Arbeiderpartiet.

Det har vært to bortkastede år. Utallige bortkastede utredningstimer, og bortkastede skattepenger. Men nå er makten over studentenes velferdstilbud endelig tilbake der den hører hjemme - hos studentene.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Henrik Evertsson

Symbolverdi: Zoran Darisiro (t.v) og Sidar Algunerhans (t.h) svinger Kurdistansk og Israelsk flagg sammen - en symbolsk fredsmarkering. Begge deltok i Fredens Ring utenfor synagogen i Oslo sist lørdag.

SE VIDEOREPORTASJE FRA MARKERINGEN
PÅ WWW.UNIVERSITAS.NO

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: **Universitassen**

For oppdaterte studentnyheter.

nyhetsredaktør: Magnus Newth
mgnewth@universitas.no 404 70 501

NYHET

Nekter å betale gjelda

NOK ER NOK: Debt Collective, en tverrpolitisk protestgruppe har erklært en «gjeldsstreik» mot det profittbaserte universitetsselskapet Corinthian College, Inc., i USA, skriver The Atlantic. Organisasjonen er et utskudd av Rolling Jubilee, en gruppe som samler inn penger for å kjøpe opp privat studiegjeld som har gått til inkasso. Begge gruppene er en del av en amerikansk bevegelse som protesterer mot den stadig økende private studiegjelden, og taktikkene de såkalte «for-profit» universitetene bruker for å få studentene til å ta opp kostbare lån. Den samlede amerikanske studiegjelden er nå på 1.16 billioner dollar, en økning på 31 milliarder dollar fra året før.

Rektor etterforskes for seksuell trakassering

NOK ER NOK: To ledere på Högskolan i Gävle i Sverige har sagt opp i protest mot rektor Maj-Britt Johanssons lederstil, skriver Gefle Dagblad. I tillegg er rektoren under etterforskning for seksuell trakassering mot en mannlig ansatt. Flere ansatte skal være sykemeldt på grunn av arbeidsmiljøet. Det er kalt inn til krisemøte, og ledelsen er blitt koblet inn. Det er forvaltningssjef Elisabeth Daunelius og økonomisjef Fredrik Gunnarson som nå har trukket seg i protest. En anonym kilde sier til Gefle dagblad at rektoren føler seg krenket av anklagene, men mener at dette kan være taktikk for en rektor som vil fremstille seg som offer i en vanskelig personalsak.

På bakbena mot sammenslåing

SMÅTT ER GODT: Fem høgschooler vil helst ikke slå seg sammen med noen, om de kan velge selv, skriver NRK. Innen påske kommer kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H) til å lansere en stortingsmelding som skal bestemme hvordan framtidens studiesteder blir seende ut. Røe Isaksen har tidligere varslet at det vil bli nødvendig med større, samlede forskning- og utdanningsmiljøer for å sørge for «robusthet». Han har derfor oppfordret landets mindre høgschooler til å finne noen de kunne tenke seg å fusjonere med, og ti av dem har så langt tatt oppfordringen. Høgschoolene i Hedmark, Østfold, Lillehammer, Volda og Sogn og Fjordane kan stå overfor tvangsfusjonering.

UNIVERSITAS FOR 23 ÅR SIDEN

- Blindern dreper kreativiteten

- Selv har jeg heldigvis klart å beholde de kreative impulsene til tross for åra på Blindern.

Av Flannd Lund

Sjonesitterne forfatter Ann Margreth Larsen (36) er tilbake som student på Blindern etter ti års opphold. - Det er jeg skikkelig overbeviset om at jeg har, sier Larsen, og beskriver at forfatterkapet hennes har blitt næret av noen skikkelig intellektuell trening. - Tvert i mot tror jeg at intellektuell trening kan ødelegge mye av kreativiteten. - Den intellektuelle foringa på Blindern går på å lære seg sosiale koder, et bestemt adferdsmønster

Universitas nr. 7, 1992

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« Vi skriver 30. januar, Sir Winston Churchills begravelsesdag. Det flagger i byen og på havnen. Går vi opp mot Blindern ser vi også her flagg senket på halv stang, fra offentlige bygninger, kontorer og privathus. Vi passerer Marienlyst skole, Jernbaneskolen, ja, sogar den lille barnehaven rett ved viser i dag den store statsmann den siste ære. Men innenfor universitetsområdet oppdager vi at det bare er realistene som flagger; hvordan kan dette ha seg? Svaret er enkelt: De nye bygninger som hører til den institusjon der Sir Winston var æresdoktor, kan ikke hedre hans minne fordi det ikke eksisterer flaggstenger på området!

Universitas nr. 2, 1965

Flere står

Regjeringen gir støtte til 348 nye studenthybler i Oslo, som er ny rekord. Likevel står flere studenter uten bolig enn før.

Studentbolig

tekst Erika Ribbu
foto Hans Dalane-Hval og Nathalie Wik Lystad

Kunnskapsdepartementet skriver i en pressemelding 23.02 at det aldri har blitt gitt tilskudd til så mange studentboliger som i år. Men fordi stadig flere studenter bosetter seg i Oslo, får færre tilgang på bolig. Utbyggingstakten av nye studentboliger holder ikke tritt med den stadig voksende studentmassen.

Velferdstinget i Oslo og Akershus er svært misfornøyd med årets satsing. De ønsker seg en tydeligere prioritering fra Kunnskapsdepartementet dit behovet for nye studentboliger er størst.

- At Oslo får en prosentvis mindre andel av den totale tildelingen enn i fjor er ikke bra nok. Vi har et ekstremt presset privat leiemarked og lav dekning med studentboliger, sier leder for Velferdstinget i Oslo og Akershus, Sigrid Mæhle Grimsrud.

Nedgang

Fra 2014 til i dag har andelen studenter som har tilgang på studentbolig i Oslo gått ned 4,5 prosent. Grimsrud forstår derfor ikke begeistring over det Kunnskapsdepartementet omtaler som rekord-satsing på studentboliger i 2015.

- Det er bra at regjeringa klapper seg selv på skulderen, men

realiteten er at dekningsgraden i Oslo og Akershus i beste fall står på stedet hvil, sier Grimsrud.

Må øke byggetakten

Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) som skal bygge de nye studenthyblene, er imidlertid fornøyd med tildelingen av studentboliger.

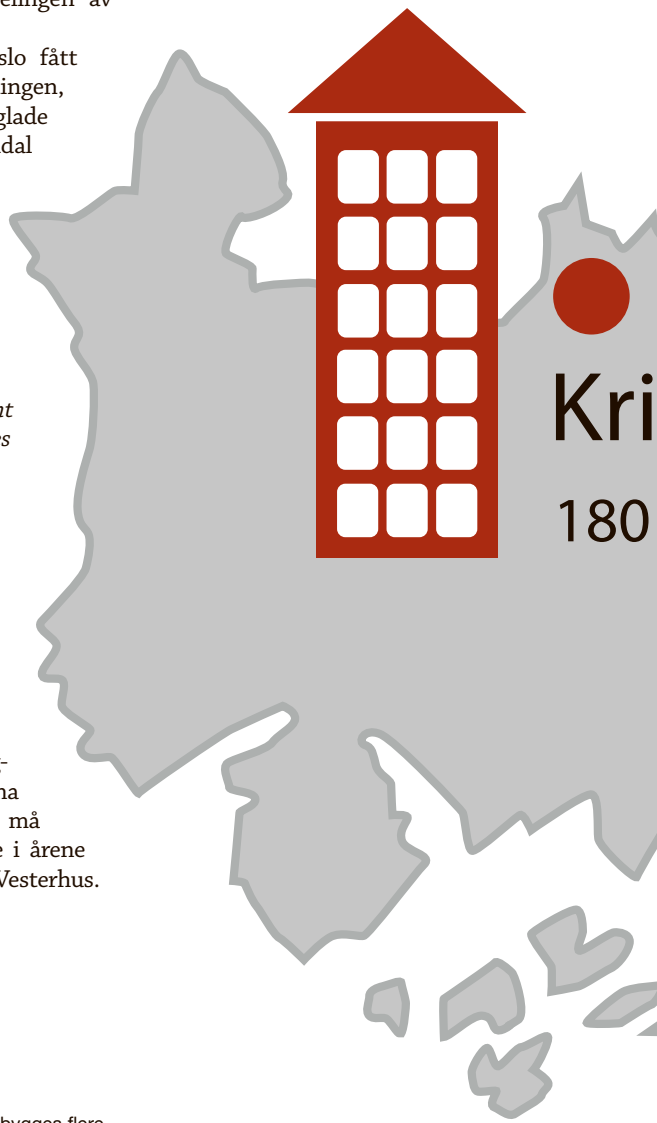
- Totalt har Oslo fått den høyeste tildelingen, noe vi er veldig glade for, sier Tone Standal Vesterhus, styreleder i SiO.

- Til tross for stor satsing i år, har andelen studenter som får studentbolig sunket med 4,5 prosent siden i fjor, hva synes SiO om det?

- Det er ikke bra nok, men vi får ikke alltid tildelt alle boliger vi søker om. Vi ser at behovet er stort mange steder i Norge, så det er bra for å sette i gang byggingen. For å få unna det store behovet, må satsingen fortsette i årene som kommer, sier Vesterhus.

Studenter er utsatt

Norsk Studentorganisasjons (NSO) studentboligundersøkelse i 2014 viser at studenter fortsatt er en utsatt gruppe på boligmarkedet. Oppsummert viser undersøkelsen et stort behov for flere studentboliger og at den

Fornøyd: SiO-styreleder Tone Standal Vesterhus er glad for at det bygges flere studentboliger, men anerkjenner at mye arbeid gjenstår.

uten studentbolig

nasjonale dekningsgraden fortsatt er kritisk lav.

– En økning i antall boliger er et lite skritt på veien, men NSO forventer nå at regjeringen skal trappe ytterligere opp, sier leder for NSO, Anders Kvernmo Langset.

Ved å bygge flere studentboliger, vil studentenes økonomiske situasjon forhåpentligvis bli bedre. I studentboligrapporten skriver NSO at utgifter til bolig i dag spiser opp 74 prosent av studentenes totale inntekter. NSO frykter at det i verste fall går utover studiekvaliteten.

Positivt for boligmarkedet

Studentboliger er et viktig tiltak for å sikre alle lik tilgang til norsk høyere utdanning, men flere studentboliger er også et godt boligpolitisk virkemiddel, mener NSO. Flere studentboliger bidrar til at presset på og prisene i det private utleiemarkedet dempes.

– Det opplevde man for eksempel da Bergen fikk realisert et større studentboligprosjekt. Boligmarkedet generelt ble mindre presset, forteller Langset.

Han legger til at det også gir flere som er avhen-

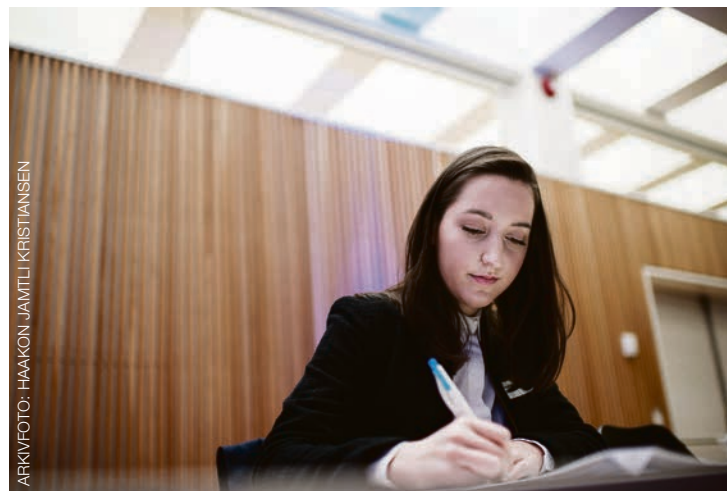
gig av å leie bolig i lengre perioder større tilgang på leieboliger ved at en flytter en større andel av studentene ut av det private leiemarkedet og over i en studentbolig.

Styreleder i SiO, Tone Standal Vesterhus, sier seg enig.

– I tillegg til en studentvekst, opplever vi en enorm befolkningsvekst. Leiemarkedet og boligmarkedet er nå opphetet. Hvis det bygges tilstrekkelig med studentboliger, kan det ta bort noe av dette presset på boligmarkedet, avslutter hun.

Kunnskapsdepartementet har ikke svart på henvendelsene til Universitas.

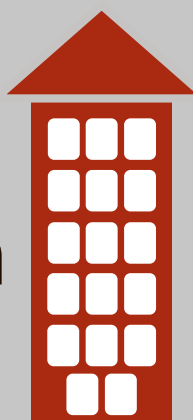
erikakr@universitas.no

Lar seg ikke lure: Vi har enda ikke nok studentboliger for fremtiden, mener Sigrid Mæhle Grimsrud. Her representerer hun Velferdstinget på NHO-konferansen.

ngsjå
nye hybler

Tøyen
168 nye
hybler

Fakta

- Statsbudsjettet for 2015 gir midler til å bygge 2000 nye studentboliger i Norge, 348 av dem i Oslo.
- 180 nye hybler i Hagegata på Tøyen, og 168 nye hybler på Kringsjå. Det er Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) som skal bygge de nye studenthyblene.
- I 2014 fikk 276 av 1260 studenter i Oslo tildelt studentbolig. I år får 348 av 2000. Det er nedgang på 4,5 prosent, opplyser Velferdstinget.

Advarer mot r

«Rådet jeg gir til mine barn er at nytte må kombineres med engasjement. Engasjement er avgjørende uansett hva du skal»

Øystein Olsen, sentralbanksjef

Hvis du tåler rentesvingninger bør du la være å binde studielånsrenta, mener sentralbanksjef Øystein Olsen.

Sentralbanksjefen

tekst Magnus Newth

foto Dorthe Karlsen
Nathalie Wik Lystad

– Da Universitas intervjuet deg i fjor, sa du at ingen ting vokser inn i himmelen. Hadde du trodd du skulle være så forutseende?

– Det er en ganske standard frase når det kommer til økonomi, men nei jeg vil ikke si jeg var spesielt forutseende. At vi kom til å få vanskeligere tider i norsk økonomi har vi visst lenge, men oljeprisfallet vi har hatt nå så vi ikke komme, sier sentralbanksjef Øystein Olsen.

Fra en topp på godt over 100 dollar per fat olje, ser vi nå en halvering i prisene. Det vil tvinge fram en omstilling i norsk økonomi tidligere enn man kanskje hadde forventet, forteller han.

– Oljenæringen står overfor en omstilling, med betydelige ringvirkninger for norsk økonomi forøvrig. Dette forklarer hvorfor vi satte ned styringsrenten i desember, sier Olsen.

Omstillingsdyktige, tross alt

Det er allikevel ingen grunn til panikk, forklarer sentralbanksjefen som kaller seg optimist, om enn en betinget en.

– Vinden har løyet litt og det er noen skjær i sjøen foran oss, men vi er godt rustet for å klare utfordringene. Norsk økonomi er robust på veldig mange områder, og Norges Bank vil ikke tegne noe dramatisk bilde av vår økonomi slik vi nå ser den, sier Olsen.

Riktignok skal det mye til for å få gjenoppleve et tiår som det vi har bak oss.

– Selv med finanskrisen tatt i betraktning har vi klart oss veldig bra. I et lengre perspektiv har vi hatt en fantastisk opptur, og den ligger antagelig bak oss nå. Toppen er nådd i olje- og petroleumssektoren og omstillingen som kreves kommer til å prege norsk økonomi, sier banksjefen.

Enda lenger?

Som en åpen økonomi blir Norge påvirket av landene vi handler med, og selv om rentenivået er lavt her er det enda lavere andre steder.

– Setter Norges Bank ned styringsrenten ytterligere?

– Det spørsmålet greier jeg å motstå, smiler sentralbanksjefen.

Neste pengepolitiske rapport

Ingen spåmann: Selv ikke sentralbanksjef Øystein Olsen kunne forutse at oljeprisene ville halveres i løpet av et år. Fra kontoret i Norges Bank har han ansvar for å sikre økonomisk stabilitet i Norge.

entebinding

Fire på plassen

1. Tror du halveringen av oljeprisene vil påvirke deg nå eller i fremtiden?
2. Valgte du utdanning av nyttehensyn, eller av interesse?

Mireille Nsengi (26)
Kultur og samfunn

1. – Litt, kanskje. Egentlig ikke så mye. Vi bor i Norge, og økonomien virker fortsatt trygg.
2. – Jeg har på en måte valgt det som virket mest nyttig, men så har jeg funnet ut at det egentlig er veldig spennende.

Sejron Brahimi (27)
Lærer norsk

1. – Selvsagt. Jeg er her for å lære norsk, og håper å finne en jobb etter det. Forhåpentligvis gjør ikke oljeprisene det for vanskelig.
2. – Jeg valgte nok mest av nytte. Jeg er utdannet lege.

Mega Nagavelchandran (21)
Matematikk, informatikk og teknologi

1. – Jeg håper ikke det!
2. – Jeg valgte egentlig basert på hva jeg synes er interessant. Men jeg tror det blir veldig nyttig også.

Tang Tran (26)
biovitenskap

1. – Ja, det kommer det nok til. Kanskje til og med på kort sikt. Kanskje stiger prisene på mat, eller i verste fall husleien.
2. – Begge deler.

legges ikke fram før 19. mars, og først da vil Norges Bank gi signaler om hvilken retning styringsrenten skal ta.

Dersom renta skal ned vil det påvirke rentenivået ellers i samfunnet, men sentralbanksjefen vil advare allikevel mot å spekulere i å binde studielånet basert på en lav rente.

– Det kan det hende det er lurt å gjøre det nå, dersom man har behov for forutsigbarhet. Samtidig må man være klar over at det er en slags forsikringsordning og at bankene tar seg betalt for det. Tåler man svingninger er det oftest lønnsomt ikke å binde, forklarer sentralbanksjefen.

Kjøp for å bo

Heller ikke bolig er noen vanntett investering. Man bør kjøpe for å bo, og de som skal kjøpe i fremtiden bør tenke gjennom en rekke forhold, sier Olsen.

– Jobbsikkerhet, forutsetninger for å betjene lånet, nivå på inntekten du vil få dersom du studerer og så videre, sier sentralbanksjefen.

En bør ikke ta opp lån uten å ta høyde for at det kan komme store renteøkninger, forklarer han.

– Det er fryktelig viktig ikke å

sette seg i en tvangssituasjon der man mister handlefriheten, og blir satt under administrasjon av banken, så å si, advarer Olsen.

Redningen kan være digital

Sentralbanksjefen er forsiktig med å gi bastante spådommer om fremtiden.

– Det finnes pessimister som mener den veksten vi har i verdensøkonomien nå er den nye normalen. Så finnes det andre også, blant annet tekno-optimister, som tror vi kan stå foran en digital revolusjon som vil trekke veksten oppover igjen. Dette kan gi grunn til en viss optimisme fremover, sier Olsen.

– Du vil aldri bli kurert av en

«Vinden har løyet litt og det er noen skjær i sjøen foran oss, men vi er godt rustet for å klare utfordringene»

Øystein Olsen, sentralbanksjef

app, men i helsesektoren er det et stort potensiale for digital effektivisering og koordinering. Det samme gjelder utdanning. Alle kan ikke ha tilgang på de beste professorene live, men det meste kan streames, sier Olsen.

Engasjement i alt

I en tid der oljebransjens enorme behov for ingeniører ser ut til å dabbe av, og avisene skriver at nyutdannede realister ikke lenger vasser i jobbtilbud lurer mange på hva de skal bli. Olsen tror informatikk og teknologi kan vise seg å bli enda mer ettertraktet fremover.

– Mange har påpekt at vi utdanner for få personer ikke bare innen realfag, men spesifikt med teknologi- og informatikk-kompetanse. Min vurdering er at slik utdanning er fremtidsrettet, sier han.

Allikevel bør ikke nytte være eneste kriterium når man velger studieretning.

– Utdanning må man også velge ut fra interesse og engasjement. Man må være litt rasjonell når man velger utdanning, men det rådet jeg gir til mine barn er at nytte må kombineres med engasjement. Engasjement er avgjørende uansett hva du skal.

mgnwth@universitas.no

FRIVILLIGE SØKES TIL HJELP MED INTEGRERING AV INNVANDRERKVINNER

"OASEN, kvinner krysser grenser" under Norsk Folkehjelp Oslo er en organisasjon som hjelper kvinner med innvandrerbakgrunn med å finne seg til rette i Norge. Vi arrangerer elementære språkkurs i henholdsvis norsk og engelsk i Oslo og omegn. Det er vanligvis 10-17 personer på hvert kurs. Denne enkle jobben er ulønnet, men gir mye tilbake i form av interessante møter med personer fra andre kulturer og attest.

Vi trenger flere som kan lede SAMTALEGRUPPER i muntlig norsk. Hver gruppe vil ha en dobbelttime hver uke, der vi samtidig lærer om et tema og praktiserer norsk. Videre trenger vi personer til "kulturkveld" en gang i uken, der det er uformelle diskusjoner og litt andre aktiviteter. Lærere til datakurs og til trening for helse trenger vi også.

Er du interessert, vennligst kontakt Erlinda Muñoz (erlinda.munoz@oslo.folkehjelp.no) eller telefon 97 97 36 05 - 41 64 32 07.

NORSK FOLKEHJELP OSLO OASEN, Kvinner Krysser Grensen

RASER OVER FORSKJELLSBEHANDLING: Studenter i strupen på styret

Samfunnsviterlista kan ikke forstå hvorfor psykologenes neste leder må ha profesjonsutdanning.

Psykologi

tekst Kristin Seiersten
Vilde Sagstad Imeland
foto Nathalie Wik Lystad

Da styret ved Psykologisk institutt (PSI) på Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV) besluttet at kun profesjonsutdannede psykologer var kvalifiserte til å bli instituttleder oppsto det sterke reaksjoner blant studentene.

Nå har Samfunnsviterlista laget et resolusjonsforslag om instituttlederordningen på institutt for Psykologi ved UiO. Onsdag 4. Mars skal det tas opp i Studentparlamentet.

– Vi er nødt til å sende et klart og tydelig standpunkt på at dette ikke er greit, sier leder for Samfunnsviterlista, Kaja Elisabeth de Ru. Hun forventer å få støtte fra alle studentrepresentantene i saken.

Føler seg oversett

– Vi som ikke tar profesjonsstudiet i psykologi føler at vår kompetanse blir oversett. Vi har til og med fag der ledelse inngår, så jeg forstår ikke hvorfor vi blir nedprioritert, forteller Pernille Lappegård, leder for Programutvalget for bachelor og master i psykologi.

De Ru i Samfunnsviterlista er enig. Hun frykter det vil skapes negative ringvirkninger hvis studentene ikke sier fra.

– Ikke nok med at det rammer psykologistudentene, men det kan også ramme andre hvis dette fremstår som greit, sier de Ru.

Hun forteller at det er på vegne av studentmassen at de tar opp saken på universitetsnivå.

– Dette er viktig å kjempe for, sier hun.

Styremedlem i samfunnsviterlista, Mads Danielsen er også sterkt kritisk til PSIs behandling av saken.

– Vi er veldig imot denne prioriteringen. Med denne resolusjonen ønsker vi også å sende et sterkt og tydelig signal om at det er uakseptabelt å ta avgjørelser som medfører diskriminering av studenter på samme institutt basert på deres programtilhørighet, forteller Danielsen.

Majoritetens tyranni

Samfunnsviterlista mener at ansettelser burde gjøres via et demokratisk valg og at det blir prinsipielt feil å gjøre noe annet.

I resolusjonsforslaget viser studentparlamentet til at studentene og deres tillitsvalgte selv reagerer på avgjørelsen om at profesjonsstudiet er et krav for lederstillingen. Avgjørelsen kalles også «sterkt kritikkverdig».

På torsdag skal saken behandles i fakultetsstyret, før den går videre til universitetsstyret som får siste ord i saken.

– Vi er klare over at saken vekket harme, sier Kjetil Sundet, instituttleder ved PSI. Han ønsker ikke å uttale seg om selve prosessen før styret har falt ned på en beslutning.

– Forstår du at studentene mobiliserer mot forslaget?

– Jeg forstår det godt. Også de ansatte har reagert på instituttstyrets vedtak, men demokratiet er nå en gang sånn at flertallet binder. Inntil videre må jeg, og alle andre, leve med at et flertall stemte slik de gjorde, sier Sundet.

krisseie@universitas.no

«Vi er redde for at hvis vi ikke sier fra, så kan dette fanges opp andre steder og skape ringvirkninger.»

Kaja Elisabeth de Ru, leder for samfunnsviterlista.

I harnisk: Studentlederne Kaja Elisabeth de Ru (t.v.), Pernille Lappegård og Mads Danielsen har fått nok av det de mener er et udemokratisk krav om profesjonsstudium for lederstillinger ved Psykologisk institutt.

Det er servert: Statsminister Erna Solberg rekker fram en hånd i statministerboligen i Inkognitogata. Hun er omringet av mennesker som vil gi henne råd om en bedre forskningspolitikk, blant annet UiOs rektor Ole Petter Ottersen, til venstre på bildet.

Legger talent på institusjo

Regjeringen vil gjøre forskning mer attraktivt og tiltrekke unge talenter, men legger ansvaret for rekrutteringen over på institusjonene.

Toppmøte

tekst Andreas Løhren
foto Haakon Kristiansen

Mandag denne uken inviterte statsminister Erna Solberg til toppmøte om hvordan Norge kan få flere verdensledende fagmiljøer og oppnå best mulig kvalitet i forskning og høyere utdanning.

Tilstede var ledere fra norske forskningsmiljøer og næringsliv, samt flere representanter fra

regjeringen og Stortinget. Formålet var å få innspill til en ny og bedre forskningspolitikk i tråd med langtidsplanen regjeringen la frem i høst.

Ikke attraktivt nok

Statsministeren ønsker at unge talenter skal oppleve en forskerkarriere som noe attraktivt og lett å satse på, men innrømmer i sin åpningstale at man ikke er der helt enda.

– Vi ser at en del av de unge

forskerne våre ikke har lyktes internasjonalt, selv om de har hatt en positiv utvikling, forklarer Solberg.

Statsministeren mener det ikke er mangel på talent, men stiller i sin tale spørsmålet om hvordan en skal gjenkjenne et talent og følge det opp. Solberg ser klare paralleller mellom forskning og fotball.

– Ledere innen forskning og utdanning må dyrke frem unge talenter på lik linje som fotballtrenerne, og samtidig hente dem inn fra utlandet, sier Solberg.

Veien fra student til forsker

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen ønsker også at flere dyk-

ansvaret nene

tige studenter finner veien til forskning, men legger ansvaret for rekruttering over på institusjonene.

– Å rekruttere studenter er det institusjonene som må gjøre, men et av tiltakene vi har lansert er såkalt «Tenure Track-ansettelser», sier Røe Isaksen til Universitas.

Tenure Track, eller såkalte innstegsstillinger, er spesielt utbredt i amerikansk akademia. Det innebærer at forskeren gis en midlertidig stilling, gjerne seks til åtte år, og med forhåndsbestemte kompetansemål. Hvis disse målene oppfylles, gis det automatisk rett til fast stilling. Formålet er å beholde talenter og forskere i Norge.

– Det er også viktig at stu-

dentene i større grad er med i forskningsarbeid tidlig, og det er noe vi krever at institusjonene sørger for, sier Røe Isaksen.

Flere forskerlinjer

Rektor Ole Petter Ottersen ved Universitetet i Oslo (UiO) trekker frem forskerlinjen ved medisinstudiet som en ordning som har vært avgjørende for å styrke rekrutteringen til medisinsk forskning.

– Studenter som interesserer seg for forskning kan begynne på denne linjen og forske parallelt med studiene. Tidligere utfordringer med rekruttering ble løst gjennom etableringen av en slik forskerlinje, sier Ottersen.

Under toppmøtet hos statsmi-

«Ledere innen forskning og utdanning må dyrke frem unge talenter på lik linje som fotballtrenere»

Erna Solberg, statsminister

nisteren, diskuterte rektoren ved UiO mulighetene for å introdusere en forskerlinje også i andre studier der det måtte passe. Ottersen begynte selv med forskning som student, og har en visjon om at utdanningen ved UiO skal knyttes enda tettere til forskningen. Rektoren er overbevist om at alle fakulteter har samme ambisjon, og mener at hvis lærerne forteller om egen forskning, kan det være nok til at forskningsgnisten tenes hos studentene.

– UiO skal gi forskningsbasert undervisning, og da skal forskningen ikke bare informere undervisningen, men også inspirere den, sier Ottersen.

andreloh@universitas.no

UKAS STUDENT

tekst Kristin Seiersten
foto Hans Dalane-Hval

HVEM: Lars Madsen

VERV: Styreformann i Den Konservative Studentforeningen

Ikke la buksene lure deg: Lars Madsen, i DKSF-trappen, er mørkeblå. Trinnene opp til storsalen på Chateau Neuf fikk sitt navn fra den gang Den Konservative Studentforening og Rød Front måtte ha hver sin trapp grunnet fiendskap.

Ikke lett å verve «Konservative»

Styreformann Lars Madsen i Den Konservative Studentforening (DKSF) vil fortsette å kjempe for utmeldingsrett fra Norsk studentorganisasjon.

– Hvem er egentlig Den Konservative Studentforening?

– Enkelt forklart, er det Høyres studentforening i Oslo. Man burde kanskje ha byttet navn, for det er ikke akkurat tidenes letteste forening å verve til. Det ligger mye historie og kulturarv i foreningen, så vi kan rett og slett ikke bytte. Men man trenger ikke å være så konservativ som det høres ut som for å være med, og jeg er glad for at flere og flere blir blå.

– Hvor konservativ er du selv, da?

– Jeg er liberal konservativ, typisk høyre.

– Du kom med forslaget om individuelt medlemskap i Norges studentorganisasjon, etter at de tok det du kalte politisk parti. Har dere kommet noe lenger med dette?

– Vi har sendt inn endringsforslaget som vil bli behandlet på landsmøtet i april. Prinsipielt burde alle ha muligheten til å melde seg ut av en politisk interesseorganisasjon.

– Hvilke type saker ligger ditt hjerte aller nærmest?

– Jeg er veldig opptatt av byutvikling. Jeg sitter i Vestre Aker by-

«Det er kult at studentpolitikere nå blir tatt på alvor»

delsutvalg og det blir spennende å gjøre Oslo klar for alle de nye innbyggerne.

– Hva er du mest fornøyd med å ha opp-

nådd så langt?

– Jeg er strålende fornøyd med medlemsutviklingen i DKSF og samarbeidet med Oslo Høyre. Vi har fått mange studentpolitikere på bystyrelisten og har hatt et godt samarbeid. Jeg er generelt fornøyd med alt vi har oppnådd i foreningen.

– Du kom nylig inn på Høyres liste til kommunevalget i Oslo. Hvor stort var det for deg?

– Det er en veldig stor ære å bli nominert av partiet til kommunevalget. Det er kult at studentpolitikere nå blir tatt på alvor. Jeg håper på å komme inn og kommer til å jobbe hardt for å klare det.

– Og til sist: Har din tid som kjønnsknotert representant i styret til Kulturhistorisk museum, gjort deg mindre motstander av kjønnsknotering?

– Overhodet ikke! Jeg må fortsatt le av denne saken. Å kjønnsknotere er fremdeles helt feil i mine øyne.

krisseie@universitas.no

KARAKTERKAOS:

MISFORNØYD MED NYTT KLAGESYSTEM:

Klaget på B – fikk stryk

– Jeg tok sjansen, klagde og fikk F. Et par dager senere fikk jeg begrunnelsen der oppgaven ble slaktet, sier Jostein Hult.

Han studerer siste semesteret på Kina-studier ved UiO. Hult gikk fra B til stryk etter å ha klaget på karakteren i emnet *Samfunn og politikk i Kina*. Han tok emnet høsten 2014 og fikk svar på klagen for kort tid siden.

– Jeg var fornøyd med oppgaven og håpet på en A, men fikk en B, sier han.

Hult er skeptisk til ordningen med blind sensur.

– Det er enklere å sette seg inn i situasjonen hvis man vet den opprinnelige karakteren. Det ligner litt på jeopardy når en utenfra skal sette karakter uten å vite noe om settingen, sier han.

Strykkarakteren kan få store konsekvenser for Kina-studenten.

– Hvis jeg stryker, får jeg ikke bacheloren som planlagt. Jeg har søkt på utenlandsopphold i Kina til høsten. For å ta opp faget må jeg ta eksamenen samtidig med et intensivt studie der, sier Hult.

Uheldig

Seksjonssjef ved Det humanistiske fakultet, Gro Enerstvedt Smenes, sier at instituttet tok kontakt med fakultetsledelsen ettersom variasjonen mellom karakterene var så stor.

– Dette er uheldig for studenten det gjelder. Saken blir undersøkt for å finne ut hva som har skjedd og for at den kan følges opp på riktigst mulig måte. I følge Universitets- og høyskoleloven er klagesensur endelig. Vedtaket kan derfor ikke endres, sier Smenes.

universitas@universitas.no

«Hvis jeg stryker, får jeg ikke bacheloren som planlagt»

Jostein Hult

Professor: D

Fjorårets innføring av blind klagesensur har gitt flere rare utslag. – Karakterer kan ikke regnes ut med en formel, sier professor Kai A. Olsen.

Blind sensur

tekst Lina Christensen
foto Matthis Kleeb Solheim

Praksisen med blind klagesensur ble innført ved alle norske universiteter og høyskoler høsten 2014 etter et vedtak i Stortinget. Dette innebærer at klagesensorene ikke får vite hvilken karakter besvarelsen opprinnelig fikk. UiO praktiserte tidligere åpen sensur. Da fikk klagesensorene vite opprinnelig karakter på besvarelsen sammen med studentens begrunnelse for klagen. Med blind sensur er det ikke lenger behov for at studenten begrunner klagen.

Skeptisk til blind sensur

Kai A. Olsen, professor i informatikk ved Høgskolen i Molde, er en av de som har uttalt seg skeptisk til praksisen med blind sensur.

Klaget på D – fikk A

Jusstudenten Karl Kristian Rådal Kirchhoff har derimot positive erfaringer med blind sensur. Han gikk fra D til A etter å ha klaget på karakteren i emnet *metode og etikk*. Kirchhoff mener dette vitner om god praksis.

– Ved blind sensur får man en reell andregangs vurdering av karakteren. En del studier viser at det er høy sannsynlighet for at karakteren kan påvirkes av at sensor kjenner den opprinnelige karakteren. En andregangs vurdering kan derfor bidra til en mer korrekt vurdering, sier han.

Kirchhoff tror ikke tilfeldigheter spiller inn når karakterer settes.

– Noen fag, særlig de samfunnsfaglige, har et element av skjønn i seg. Man kan treffe mer eller mindre godt hos en sensor, men dårligere hos en annen. Da er det en fordel at man har klagerett, sier Kirchhoff.

Bør ikke skje

Dekan Trygve Bergsåker ved Det juridiske fakultet kjenner ikke til det enkelte tilfellet, men stiller seg skeptisk til denne typen avvik i karaktersettingen.

– Å gå fra D til A høres uvanlig ut, og jeg kjenner ikke til lignende tilfeller. Slike avvik bør ikke skje. Jeg liker det dårlig uten at jeg kan si noe om hvordan det kan ha gått til, sier han.

Han tror også sannsynligheten for slike avvik er større ved blind sensur.

universitas@universitas.no

«Ved blind sensur får man en reell andregangs vurdering av karakteren»

Karl Kristian Rådal Kirchhoff

årlig ordning

– Karakterer er ikke noe som er absolutt og kan derfor ikke regnes ut med en formel. Andre studenters prestasjoner vil alltid påvirke karaktersettingen. Hvis de andre gjør det godt, og du middels, kan du ende opp med å få en dårligere karakter enn du ville fått om du gjør det bedre enn gjennomsnittet, sier Olsen.

Større avvik

En av hans egne studenter har opplevd å gå fra C til stryk. Også han tror at avvik i karaktersettingen blir vanligere med blind sensur.

– Med blind sensur får en kun en besvarelse, og da kan det bli større avvik i karaktersettingen. Etter hvert vil vi tilpasse oss et blindt system og avvikene vil da kunne bli mindre, sier han.

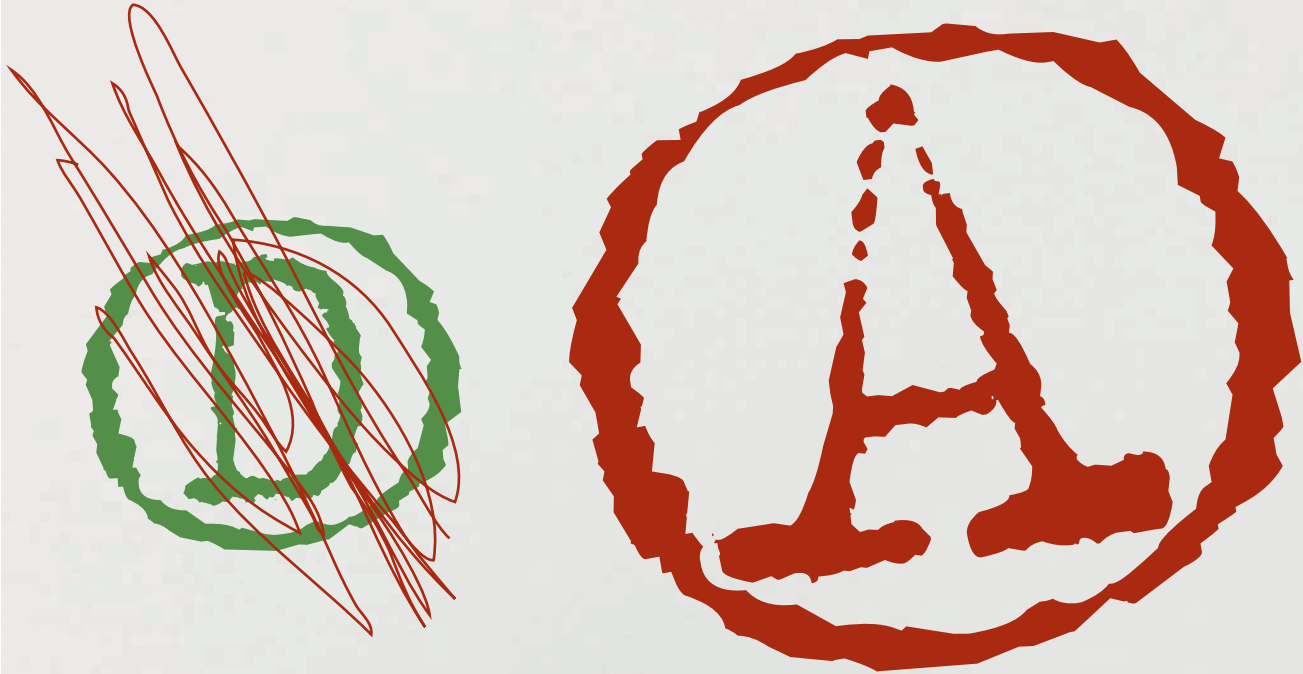
Han foreslår å endre klagesystemet ved å gi studenten mulighet til å forklare seg. Olsen foreslår å endre retten til å sende «klage på sensur» til retten til å sende «faglig begrunnet klage på sensur».

– Mange studenter er oppgående og kan ha lest nyere forskning i tillegg til pensum som de inkluderer i besvarelsen. Da må de få mulighet til å forklare seg, sier han.

linachr@universitas.no

Uenige: Karl Kristian R. Kirchhoff og Jostein Hult har totalt ulike erfaringer med – og meninger om – blind klagesensur.

FORNØYD MED NYTT KLAGESYSTEM:

kulturredaktør: **Julie Kalager**
julika@universitas.no 926 29 873

reportasjeredaktør: **Ingrid Gipling**
i.e.gipling@universitas.no 481 05 754

KULTUR

Gaming på den sikre siden

LATSKAP: Denne uka skriver Universitas om hvordan gamification kan være svært farlig når det brukes i krig. Det skrives i det hele tatt mye om gaming i norske medier, og mange mener at unge mennesker kan bli moralsk forder- vet av dataspill. Hvis du vil være på den sikre siden eller er skrekkelig lat, kan spillet *Dreeps* være veien

å gå. Spillet spiller nemlig seg selv. Det er som å se på at noen andre spiller, og du slipper å trykke på alle knappene. Det eneste som kreves av en *Dreeps*-spiller er at du stiller inn noen alarmer her og der. Der- med blir *Dreeps* nesten like avslap- pende som å se på TV. I tillegg slip- per du at GTA5 og virkeligheten glir over i hverandre.

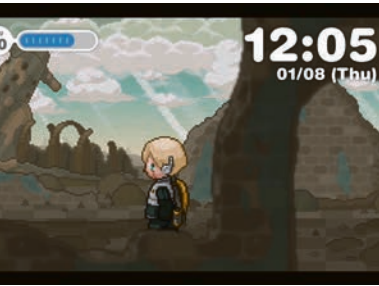

FOTO: SCREENSHOT FRA YOUTUBE

Nordnorsk sjel: Når Bork Lillegård er i fellesrommene pleier han å spille biljard eller se fotball. Men han etterlyser mer utadvendte nordlendinger å spille med. En viktig del av den nordnorske sjela forsvant da den sagnomsuste torskefesten ble lagt ned for ti år siden. Hva som foregikk på disse festene er dessverre hemmeligstemplett.

Det er lenge siden kvinner og nordlendinger ble diskriminert på bolig- markedet. Men tradisjonen å tilby dem studenthjem lever videre.

Studenthjem

tekst Sigurd Oland Nedreliid
foto Aleksander Myklebust

Det vrirler av nonner med bøn- nekjedene dinglende utenpå drak-

tene på vei til diverse gjøremål. I spisesalen inntas frokosten av et eldre ektepar. De bor på pensjo- natet, som, i likhet med student- hjemmet, driftes av klosterkom- muniteten på Katarinahjemmet. På Katarina studenthjem bor

det et titalls kvinner, men ingen menn. Det er ikke tillatt. Beboer og teologistudent Maria, tar seg tid til en prat over telefonen. Hun ønsker ikke å oppgi alder eller etternavn. – For meg er det en stor frihet i å kunne be sammen med søs-

trene i kapellet. Hvis man ønsker det kan tidebønnene fungere som en vakker ramme rundt livet, for- klarer Maria.

Frihet gjennom bønn

Maria sier at hun opplever en slags godhet over stedet, og en trygg at- mosfære. Hun føler ikke at reglene innskrenker friheten hennes.

– Om sommeren løper jeg i fjel- let i dagevis. Mysteriet er at det å

be med søstrene i kapellet gir meg den samme friheten. Det er veldig spesielt, sier hun.

Studenten Maria er ikke frem- med for å bli nonne, og henter in- spirasjon fra klosterlivet.

– Søstrene er fantastiske for- bilder. Klosterlivet er ment å være en bønn til gud, dedikert til tjeneste for kirken og medmen- nesker, sier Maria.

Priorinne Katarina Pajchel me-

Hedonistens guide til lykke

TA ABORT: Forskning viser at det å få barn ikke gjør deg lykkeligere, melder the British Psychological Society. Vordende foreldre kan merke en økende lykke i månedene før fødselen, og etter, men deretter er det bare nedoverbakke. Å oppdra barn er nemlig både kjedelig og

hardt arbeid, kan forskerne fortelle. Såkalte DINC-par (Double Income, No Children) opplever derimot mer lykke og har mer interessante liv. Å kombinere DINC-livsstilen med et kjæledyr kan derfor være sikreste vei til et godt liv. Dyr gjør oss nemlig lykkeligere. Kulturseksjonen tror

katter er det beste dyret å velge. Gjerne flere. Andre fordeler med å ikke få barn er blant annet at vennene dine fortsatt liker deg (ingen liker folk som tar med seg barn på fest, eller gravide kvinner som drikker eplejuice), og at du ikke bidrar til verdens overbefolkning.

Ukas dikt Av: Eivind Steen

Send inn ditt dikt til universitas@universitas.no

Leve den dikteriske frihet og det søte liv.

En halvstudert røver fra Løiten
hvis bachelor og master gikk
fløyten, han tenkte seg om
så dro han til Rom.
Han ville la paven ta støytten!

Men der ble det kun Dolce Vita
det meste gikk for seg på krita.
Så paven sa stopp
nå holder du opp!
Nå synger'n på Forum -for pita.

Fotografi av Sigrid Undset: Klosteret og studenthjemmet Katarinahjemmet ble grunnlagt i 1928 av franske nonner fra dominikanerordenen. En av initiativtakerne var Sigrid Undset, avbildet med en av søstrene i hagen, som ønsket å gi unge kvinnelige studenter og lærlinger et trygt hjem.

Huset ble opprettet som en reaksjon på diskrimineringen nordlendinger opplevde på boligmarkedet i hovedstadens bedre strøk. Det var stor motstand på Berg mot å slippe nordlendingene inn i nabolaget, men med kommunens velsignelse, og med hjelp av Nordlændingernes Forening ble huset en realitet, og innviet av prinsessen i 1960.

I dag er nesten åtte av ti beboere nordlendinger. En koloni landbruksstudenter fra Ghana, i tillegg til enkelte fra resten av landet og verden, står for resten.

Nordnorske fordeler

Eksil-bodøværing og lektorstudent Bork Lillegård bor i en liten 60-tallshybel, spartansk innredet med et grått laminatgulv, noen innebygde skap og en vask.

Lillegård fyller 20 år, og har tatt seg en fridag fra studiene. Nyinnkjøpt brennevin står parat over TVen, og tre kompiser fra studiet er rett rundt hjørnet.

– Det er kort vei til skolen, billig å bo og jeg liker meg i strøket. – That's it, oppsummerer Lillegård kort om fordelene med å bo på *Nordnorsken*.

Bygdefestens død

Driftssjef Eddi Samuelsen mener *Nordnorsken* har en helt annen identitet enn andre studenthjem.

– Det er et lite studenthjem med mye historie i veggene. Et eldre bygg skaper respekt og en mer hjemmekoselig følelse enn hva stiliserte fuglekasser på SiO gjør, mener Samuelsen.

Om noen går over grensen på *Nordnorsken*, faktureres regelbrytere for noe driftssjefen kaller ekstraservice.

– Vi har kort utrykningstid på bråk. Da kommer vi og synger husordensreglementet, og tar oss betalt for opptreden på fest, sier den tidligere offiseren Samuelsen.

Selv om den store majoriteten av beboerne er nordlendinger, har

Samuelsen merket endringer i det sosiale miljøet på hjemmet siden han tok over for 20 år siden. På spørsmål om hjemmebrent smiler han lurt i skjegget.

– Det var mer bygdefest før, sier han.

Lite nordnorsk forbrødring

Samuelsen mener det sosiale var litt annerledes før, og gir bruk av datamaskiner og Facebook skylda.

– Men slik er det overalt i samfunnet, sier han.

Nordlendinger er ikke kjent for å spytte i glasset, og av «søringer» oppleves de gjerne som direkte og pratsomme. Men for Lillegård framstår ikke *Nordnorsken* som noen nordnorsk oase fylt med uhøytidelig galgenhumor og utadvendt prat.

– Før jeg flyttet inn tenkte jeg at alle kjente hverandre og at det skulle være fest nesten hele tiden, forteller Bork Lillegård, som mener de fleste holder seg for seg selv.

Han anslår å ha pratet med rundt fem stykker på kjøkkenet siden han flyttet inn i august, og mener de mest utadvendte beboerne er ghaneserne.

Slutta med Afrikastue

Inntil nylig delte studentene fellesrommene inn i stua for nordlendinger og stua for ghaneserne, kalt Afrikastua. Lillegård har hørt om fenomenet, men forteller at inndelingen er over i dag.

Den 55 år gamle *Nordnorsken* er altså i endring. Det er kanskje vanskeligere å få øye på den nordnorske sjela i dag enn det var før, men noe består likevel. Snart skal den tradisjonsrike solfesten arrangeres, som feiring av at mørketida er over i Tromsø.

Et lite stykke nord forblir på Berg. Og på Katarinahjemmet ser ikke gutter ut til å slippe inn med det første.

kulturredaksjonen@universitas.no

ner studiehjemmet er like viktig i dag som det var i 1928.

– Unge mennesker har ikke forandret seg. De trenger fortsatt praktisk og menneskelig hjelp. Studentene skal alltid føle seg sett, og ha noen å snakke med, sier Pajchel på blid sørlandsdialekt. Hun understreker at man ikke trenger å være kristen for å bo på Katarinahjemmet.

Ingen adgang for gutta

Mannlige gjester får ikke besøke de private gemakkene, og henvises til fellesstua. Dette har praktiske årsaker ifølge priorinnen.

– Med dusj og toalett på gangen er det mest komfortabelt om det bare bor jenter her, forklarer Pajchel.

Maria forteller at studinene ikke blir venninner med søstre, men at det arrangeres sosiale til-

stelninger som pepperkakebaking eller filmkveld, hvor også skrekkiner filmer vises.

Ingen ville ha nordlendingene

En kort t-banetur nordover, på Berg, ligger Nordnorsk student- og elevhjem. Studenthjemmet, kalt *Nordnorsken*, har reserverte hybler for elever og studenter fra landets tre nordligste fylker.

Illustrasjonsfoto: Gamere er en viktig målgruppe for det amerikanske forsvaret

Når krig blir underh

Gamification brukes på stadig flere områder. Hvor går grensen for spillmentalitet?

Gamification

tekst Agnes Østengen
foto Aleksander Myklebust

– «It was just to point and click.» Slik beskriver dronepiloten Brandon Bryant hvordan han satt i USA og drepte mennesker på andre siden av jordkloden. Beskrivelsen minner farlig mye om et data-spill. Gamere har blitt en viktig målgruppe når det amerikanske forsvaret driver med rekruttering.

Såkalt «gamification» har hatt økende popularitet blant alt fra kommersielle selskaper til utdanningssituasjoner. Konseptet går ut på å bruke spillelementer i sammenhenger som ikke har noe med

spill å gjøre. Målet er å engasjere og motivere.

Gameshow i klasserommet

I undervisningssammenheng ønsker man å bedre studentenes læringsutbytte og skape engasjement. Alf Inge Wang, professor ved Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap ved NTNU, bruker innslag av spillelementer i undervisningen sin. Han tror at dagens ungdom kjeder seg fortere, og derfor trenger læringsarenaer hvor de kan delta mer aktivt. Deres gamification brukes på riktig måte, mener han det bidrar til å øke studentenes motivasjon.

– Jeg kan for eksempel gjøre om klasserommet til et game-

show, der det deles ut poeng for grad av prestasjon. Gjør du det bra i spillet, oppnår du ære i klasserommet, forklarer professoren.

Han tror gamification er kommet for å bli, og at markedet er der. Wang forteller at gamification lenge har blitt brukt på barneskolenivå, men at det nå er blitt populært å bruke teknikken også i høyere utdanning.

– De beste spillene har brukergenerert innhold, der både lærerne og studentene kan være med å bidra underveis, sier Wang.

Selger krig som spill

Gamification handler altså i stor grad om å unngå kjedsomhet. Men hvor går grensen for hva man kan lage underholdning av? Det amerikanske forsvaret har utviklet et eget dataspill, kalt *America's Army*, som skal bedre rekrutteringen og fremme et positivt bilde av hæren. Spillet ble lansert i 2002, og den

nyeste versjonen kom på markedet i 2013. *America's Army* har i dag over ni millioner brukere verden over. Tonje Hessen Schei, regissør av den nye norske dokumentarfilmen *Drone*, er sterkt kritisk til det hun mener er å lage underholdning av krig.

– Det er veldig problematisk at det amerikanske forsvaret selger krig som spill. Enda verre er det at spill som er laget for rekruttering faktisk blir blant verdens mest populære onlinespill, sier hun.

Drone handler om CIAs bruk av kampdroner mot blant annet Pakistan. De to dronepilotene som er med i filmen er begge tidligere gamere, som forteller at de trodde å jobbe som dronepiloter skulle bli som å spille dataspill på jobb.

– Da må man spørre seg hvilken mentalitet som ligger til grunn når det står mellom liv og død. Blir det lettere å drepe? Det mente dronepilotene vi fulgte, sier Schei.

Tynt skille

I *Drone* kan pilotenes arbeidsplass minne om et lan-party, med dataskjermer på rekke og rad, og dunkel belysning. Pilotene følger dronene, som flyr i timevis over det samme området, på skjermen. Dronesensoren følger menneskene på bakken. For å bombe noen, peker du på personen og trykker på en knapp.

– Det er et veldig tynt skille mellom det å få poeng for å drepe i et dataspill, og det å trykke på knappen som faktisk dreper, sier Schei.

Hun mener det vekker store etiske spørsmål når de to verdene blir så sammensveiset. Regissøren forteller også at forsvaret sliter med å motivere dronepilotene, som fort opplever jobben som kjedelig.

– For å få tida til å gå, var det flere ganger dronepilotene spilte videospill samtidig som de fløy en drone, sier hun.

Gamification

Begrepet gamification ble introdusert av den britiske programmereren Nick Pelling. Teknikken bygger på psykologen B.F. Skinners omdiskuterte teori om operant betinging. Teorien går ut på at man justerer atferden sin etter de følgene den får. Tanken er at man motiveres av belønning og straff.

«Hvilken rolle forsvaret skal ha i spillverdenen, er noe som bør diskuteres»

Tonje Hessen Schei, regissør for dokumentarfilmen *Drone*

oldning

Opplæring gjennom
simulatorspill

Det norske forsvaret har ingen lignende rekrutteringsspill, og har heller ikke behov for det, ettersom rekrutteringsmodellen er en annen. Knut Grandhagen, kommunikasjonssjef i Cyberforsvaret, hevder det er store forskjeller mellom Norge og USAs rekrutteringsformer. – Vår rekruttering foregår primært gjennom verneplikten. Amerikanerne må derimot nærmest ut på gata for å få folk til å søke til militæret, sier Wang. Likevel benytter også det norske forsvaret seg av gamification. På Hærens befalskoles treningsleir på Rena, brukes simulatorer for å trene opp soldater. Knut Grandhagen, kommunikasjonssjef i Cyberforsvaret, mener for øvrig at simulatorene ikke brukes for å motivere eller underholde soldatene. – Simulator er en måte å drive trening på. Dette er ikke under-

holdning, understreker han. Grandhagen forklarer at det er dyrt å bruke skarp ammunisjon, og at simulatorer er en billig måte å trene opp grunnferdigheter på. **Good game, bad game** I en utdanningssituasjon synes Wang at gamification bidrar med noe positivt, så lenge det er gjort på den rette måten. Han understreker for øvrig at spill er et medium som kan påvirke i ulike retninger. Dermed er det alltid en etisk problemstilling å ta hensyn til. – Dersom rekrutteringsspill er godt gjennomtenkt og gjennomført, fungerer de godt. Hvis ikke virker de stikk motsatt, sier Wang. Schei mener at gamification ikke hører hjemme i alle samfunnsinstitusjoner. – Hvilken rolle Forsvaret skal ha i spillverdenen er noe som bør diskuteres, sier hun.

kulturredaksjonen@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst: Nora Gaupseth
foto: Hans Dalane-Hval

Riistet liv i revyen

HVEM:	Kristine Riis
STUDERTE:	Teater på Romerike
NÅR:	2001–2005
AKTUELL MED:	Underholdningsavdelingen på NRK1

– Jeg hadde en sterk følelse av det var et sted jeg passet inn, at det var meningen at jeg skulle være der. Kristine Riis er det nyeste tilskuddet i Underholdningsavdelingen, men hun er langt fra fersk i NRK. Sommerjobben i P3 i 2005 skulle bli avgjørende for veien videre. Med bakgrunn fra teaterlinjen på Romerike folkehøyskole og journalistutdanningen i Volda, var ikke medie- og underholdningsbransjen fremmed for Riis. – Folkehøyskolen var som en forlengelse av revyen på videregående. Det var innmari gøy, sier Riis. Etter et år på Romerike Folkehøyskole ble hun på oppringt av faren mens hun var på ferie i Frankrike. Han kunne fortelle at han hadde immatrikulert henne på Universitetet i Oslo. – Det var klar beskjed. Han ville jo bare mitt beste, men han var nok litt redd for at jeg skulle kaste bort livet mitt på skuespill. Blindernkarrieren ble likevel en kort affære. – Jeg var innom noen fester og noen forelesninger, men jeg visste jo at det ikke var der jeg ville være. Volda, derimot, var et sted Riis ville være. Allerede etter nyttår begynte hun å studere historie på Høyskolen i Volda. Etter sommeren kom hun inn på studiet som var det egentlige målet, journalistikk, med radio som spesialisering. – Jeg visste jo at det var det jeg ville drive med, sier hun. Riis lå ikke på latsiden, og engasjerte seg blant annet i revyoppsetningen.

– Jeg var både revysjef og regissør, og hadde egentlig sykt mye å gjøre hele tiden, sier Riis. Som Oslojente føltes det trygt å komme til Volda. Hun bodde i kollektiv med fem andre jenter. – Vi hadde masse spontanfester av typen man ikke kan ha senere i livet. Du kunne også legge fra deg bagen i en busk på vei til fest, og plukke den opp på vei tilbake, eller droppe å låse døra når du gikk hjemmefra. Det var en veldig trygg og deilig tilværelse. Men ikke alt ved journalistikken var en dans på roser. Med telefonskrekke var timene med nyhets- og kriminaljournalistikk noe hun led seg gjennom.

«Jeg synes det var kjipt å lage 'liksomsender', når jeg kunne være her i NRK og jobbe»

– Jeg hadde bare ikke det beinet i meg, og var mer interessert i å drikke kaffe enn å drive gravejournalistikk. Jeg har vel fortsatt ikke det i meg i dag, sier hun. Det var sommerjobben hun fikk hos P3 i 2005 som skulle bli avgjørende for veien videre. Sommerjobben ble til fast jobb, som skulle vise seg vanskelig å kombinere med studier i Volda. Å avslutte studiene var ingen enkel avgjørelse for Riis. – Man tenker jo ofte at man burde fullføre. Men jeg synes det var kjipt å lage «liksomsender», når jeg kunne være her i NRK og jobbe. Selv om Kristine har lagt fra seg studiene for godt, har familiemiddagene i lang tid vært preget av spørsmål om når hun skal bli ferdig med «den derre utdannelsen sin». – En gang svarte jeg bare, «Ja, jeg er veldig mentalt ferdig i hvert fall!». Siden det har de vært stille.

universitas@universitas.no

R:A:W

RECOGNITION-ALERT-WINDOW

Rå & ufiltrert ny musikk. Du hørte dem først!

Bendik Baksaas Band/Ivar Grydeland/Stian Westerhus

Fredag 27. februar kl.18.00, Norges musikkhøgskole
Bill:100/50/studenter gratis

nmh.no

debattredaktør: **Torgeir G. Mortensen**
debatt@universitas.no 454 72 320

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT Si din mening på universitas.no

Maktsyke jusstudenter

« Flott initiativ. Utrolig viktig å få empati inn på timeplanen. Spesielt på jus. **Via**

Dersom ryktene om stjeling av, og klussing i, andres lov-samlinger stemmer, så burde det i hvert fall innføres mer enn 3 poeng med etikk! **Pragma**

Empati er noe man får under oppveksten. Å tro at personer uten empati skal lære dette ved å ta studiepoeng i etikk er vås fra ende til annen.

Det er ikke belegg for å si at jusstudenter har mindre empati enn andre. **Noname**

Graver har utvilsomt et poeng. Bare ta en titt på klagestatistikkene til Advokatforeningen. Psykopat-tettheten er også tradisjonelt høy i advokatstanden, så her er det mye upløyd mark, dessverre. **Jarle**

Psykopater tiltrekkes av makt. Jus er makt, og da er det veldig viktig at UiO er bevisste på hvordan ferdig utdannede jurister utover yrket sitt – nettopp for å ivareta viktige samfunnsinteresser. Ifølge denne artikkelen er

advokatyret rangert som nr. 2 mtp. stillinger med høy andel av psykopater. Så selv om det er vanskelig å forandre folk, så kan systemene, kravene, rammene og bevissthet omkring yrkesutøvelsen bidra til at psykopatene får mindre spillerom. **Lea**

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Frykter uempatiske jurister»

Helsefarlig heis

« Det er trist at Jan-Erik Hengsle ved ThyssenKrupp ikke ser til å ta dette særlig alvorlig. Hvor mange heiser til ThyssenKrupp er dermed i uforsvarlig stand? At bremsesystemet ikke kontrolleres etter meldt feil er svært alvorlig. Jeg håper skolen melder dette videre til arbeidstilsynet. **Kjetil G.**

Moralen er: Velg heller å gå trappene & få litt mosjon i tillegg;) Tar ikke mange sekundene ekstra **Trappetrollet**

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Høgskole-heis i fritt fall»

«Moralen er: Velg heller å gå trappe-ne & få litt mosjon i tillegg;) Tar ikke mange sekundene ekstra»

Trappetrollet

TWITTER studentnyheter på 140 tegn

vikkjoh Dårlig med napp på @Universitas_no, ass.

18. feb

Forsmådde redaktører på trafikkløysfest, ass.

OleMichaelBjo Disse historiske gjennomgangene av norske skiløpere som NRK for tiden driver med, bør bli pensum i fag om nasjonalisme.

21. feb

IDE2050 Folkemord ved enden av skisporet

AndersSondrup Ja. Men ex.phil gir ikke svaret på om det er etisk riktig for en advokat å forsvare en drapsmann.

18. feb

Rådville jurister

SchwiTwit Det er en urovekkende trend at studenter ses på som instrumenter for økonomisk vekst og ikke som aktive endringsaktører #UNESCO

19. feb

Like urovekkende å kalle dem «aktive endringsaktører»

justahusk0 Om noen bare hadde tatt seg litt tid til å legge ut alt pensum som tweets hadde jeg kanskje klart å komme meg gjennom det!

19. feb

Generasjon udugelig

hukaroline folk som er så stolte over å gå på høyskole osv men stryker på alle eksamnene sine hahah gratulerer ja hurra stå på

18. feb

Ja, haha

Ingen gladsak

Studentene er ikke misfornøyd med at Sophus Bugge skal pusses opp. Vi er misfornøyd med at fakultetet ikke har utarbeidet en plan for å kompensere for tapte arbeidsplasser.

Kronikk

Hilde Vinje, masterstudent i klassiske språk, **Vilde Mortensdatter Horvei**, masterstudent i kunsthistorie, **Britt Medalen Nilsen**, masterstudent wi idéhistorie, **Bendik Hellem Aaby**, masterstudent i filosofi

I forrige ukes avis trykket Universitas saken «– UiO bør finansiere kontorplasser», hvor det fremkommer at masterstudentene på Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk (IFIKK) står i fare for å miste sine faste arbeidsplasser. Dekningen av saken er dessverre skeiv og til dels feilinformert, og vi vil derfor komme med noen rettelser.

Det er ikke tilfellet at forslaget til IFIKK innebærer at alle bachelorstudenter på HF (i overkant av 6000) skal fordeles på instituttets lesesal, slik nyhetssaken kan gi inntrykk av. Forslaget går ut på at studentene skal fordeles på de syv masterlesesalene som er underlagt Det humanistiske fakultet. Dette resulterer ikke bare i at masterstudentene mister muligheten til fast arbeidsplass; det medfører at hele masterlesesalen avvikes. Ut ifra hva administrasjonen har fortalt videre er ikke dette noe som vil berøre vårt institutt alene – det vil innebære at masterstudenter ved alle HFs institutter påvirkes.

Noen øvrig kompensasjon for tapet av lesesalsplasser er ikke planlagt. Hva masterstudentene på andre fag mener eller har fått vite om dette vet vi ikke, men det er et klart flertall av masterstudentene på IFIKK som reagerer på fakultetets fremgangsmåten hva gjelder innskrenkningen av våre arbeidsforhold. Flere sider ved fakultetets manglende informasjon overfor masterstudentene gjør at vi setter spørsmål ved beslutningsprosessen, og vi mener at saken er verdt å trekke videre frem i lyset.

Forholdene vi reagerer på er:

- Den største urett som er begått i prosessen er etter vårt syn at man legger byrden av å dekke lesesalsplasser over på de respektive institutter, og da tar svært lite hensyn til masterstudentenes behov. Hvordan vil det bli når 600 bachelorstudenter skal ha tilgang på en masterlesesal med 50 plasser i eksamenstiden på vårsemesteret 2016? Hvilket arbeidsmiljø tilbyr da HF til sine masterstudenter som skal levere et større akademisk arbeid?

- Instituttet har ikke gått ut med noen offisiell informasjon om vedtaket utover å henge opp en lapp på lesesalsdøren. Ingen offisiell informasjon er gitt over e-post eller Universitetet i Oslos nettsider, selv om forslaget ble fattet for over et halvt år siden. Studenter som ikke har funnet seg på masterlesesalen de siste ukene, enten fordi de ennå ikke har begynt med oppgavearbeidet eller har vært fraværende av andre grunner, vil ikke ha mottatt beskjeden om at deres forespeilede arbeidsforhold vil innskrenkes betraktelig neste studieår. Det er derfor rimelig grunn til å tro at ikke alle masterstudenter er klar over hva som skjer.

- Selv om oppussingssaken av Sophus Bugge har vært kjent for flere, har det ikke kommet frem at dette skal skje uten noen kompensasjon for tapet av lesesalsplasser. Nå som dette kommer frem, gis vi ikke handlingsrom for å påvirke beslutningen.

Fungerende fakultetsdirektør ved HF, Torbjørn Nordbø, uttaler i forrige ukes avis at han ikke forstår hvorfor innvendingen blir tatt opp nå, og gir uttrykk for at vi burde se på oppussingen av Sophus Bugges hus som en gladsak. For en masterstudent som går inn i sitt siste studieår på universitetet er det vanskelig å se det positive i at man fratas muligheten for en fast arbeidsplass i det som vil være den mest intense arbeidsperioden i studietiden. Hvilke tanker har fakultetsledelsen om hvordan innskrenkningen vil påvirke masterstudentenes prestasjoner, for ikke å nevne gjennomføringsgraden ved masterstudiene?

Av hensyn til både bachelor- og masterstudentene på HF vil vi be ledelsen om å ta ansvar for hva som skal skje i den kommende oppussingsperioden. Å la tapet av lesesalsplasser gå på direkte bekostning av masterstudentenes faglig-sosiale miljø, er ikke veien å gå.

Samtlige fagutvalg ved IFIKK stiller seg bak innlegget.

Prolaps: I forrige ukes Universitas mente Niklas Bystrom Larsen, masterstudent i filosofi, at mangel på fast arbeidssted kan føre til prolaps både i skrivingen og ryggen. Her på masterlesesalene på Georg Morgenstiernes hus ved Universitetet i Oslo.

FOTO: HANS-DALANE HVAL

Master of disaster?

Mastersyken

Knut Aarbakke, leder i Akademikerne

Universitas går langt i å svartmale fremtiden til studenter ved egen institusjon på lederplass. Jeg lurar på hva slags belegg avisen har for å hevde det den skriver. Det kastes påstander mot leseren uten noen form for begrunnelse eller henvisning.

Hvor er de svært mange som føler seg forpliktet til å ta en mastergrad de ikke trenger? Jeg har ikke sett noen undersøkelser blant studenter som underbygger denne påstanden. Og hvor er belegget for å hevde at kunnskapen man tilegner seg på masterutdanningen ikke er spesielt nyttig i en normal jobbsituasjon?

«Katastroferetorikken til Universitas hører ingen steder hjemme når det kommer til masterutdannede i Norge»

Hvis en normal jobbsituasjon for eksempel krever selvstendighet, analytiske evner eller evnen til å jobbe under tidspress vil jeg hevde at man som ansatt har nytte av å ha tatt en mastergrad – og da har jeg ikke engang nevnt det faglige aspektet. Ja, man fordyper seg faglig i et spesifikt emne når man tar en mastergrad, men den faglige utviklingen skjer ikke i et vakuum. Man utvikler også evner som man tar med seg videre inn i arbeidslivet for å kunne fortsette å utvikle seg, og å lære. I tillegg er det først på masternivå at man kombinerer teori og metode i et selvstendig prosjekt som ofte er arbeidslivsrelevant i seg selv. Dette poenget ble synliggjort av Gunn Elisabeth Myhren, generalsekretær i Samfunnsvitene, i hennes innlegg i Universitas 11. februar 2015.

Hvordan skal vi kunne leve av kunnskap om vi ikke gir generasjonene under oss forutsetningene for læring og utvikling? Søknadstallene på høyere utdanning reflekterer både et lands prioriteringer og ønskene til enkeltmennene. Dersom flere vil ta en mastergrad, samfunnet etterspør kompetansen og institusjonene tilbyr utdanningen – bør man da forhindre det? Jeg tror heller ikke noen presser studenter til å ta en master. Det er en naturlig respons på en samfunnsutvikling som går hurtig og som krever omstillingsdyktig arbeidskraft. I tillegg viser NIFUs rapport, *Livslang læring i norsk arbeidsliv*, at de som allerede har høy utdanning også lærer mer i arbeidslivet.

Katastroferetorikken til Universitas hører ingen steder hjemme når det kommer til masterutdannede i Norge. Masterutdannede får jobb – og de får relevant jobb. Det er ikke fordi det er lett for arbeidsgivere å sortere bunken etter utdanningens lengde – det er fordi masterutdannede innehar kvaliteter som er attraktivt for fremtidens arbeidsliv.

Hva ler dere av?

Triviell kultur: Nationalteatret har bukket under for den altoppplukende revyhumoren, mener Julie Kalager. Her fra stykket *Revisoren* som går på Nationalteatret nå.

FOTO: DAG JENSEN

Overfladisk humor har inntatt alle samfunnets sektorer. Selv Nationalteatret har bukket under for mannen i gatas trang til konstant underholdning.

Kronikk

Julie Kalager,
kulturredaktør i Universitas

Nationalteatret vil være det ledende teatret i Norge, utvikle scenekunsten og anerkjennes internasjonalt. Denne visjonen er for øyeblikket tonesatt av Ole Ivars. I disse dager settes nemlig *En får være som en er* – en Ole Ivars *Musikal* opp på hovedscenen på Nationalteatret. Stykket ble tidligere satt opp på Torshovteatret, men har vært så populært at Torshov er blitt for lite. Dansebandhits som «Nei, så tjukk du har blitt» og «Kongen av campingplassen» gjaller i dag over stolradene i hovedscenens ærverdige sal. Hovedscenen har blitt det nye Folketeateret.

Karl-Fredrik Tangen skriver lørdag i DN at denne musikalen kan føre til en demokratisering av kulturen og at den tilfredsstiller både markedets og samfunnets behov. Men folkelige menn på campingplasser er bare en av mange lettvinde løsninger på Nationalteatrets hovedscene. Det siste året har hovedscenen sett en utvikling der målet har vært at hele befolkningen skal kunne sette pris på teater ved å innføre platt og overfladisk humor i alle stykker. Annenhver kveld går nemlig *Revisoren* skrevet av Nikolaj Gogol, med regi av Catrine Telle. Dette er et stykke som virkelig hører hjemme i teateret, men Telle har satset hardt på Tore Ryen-humor. Det er talende at hovedrolleinnhaveren i den gamle TV2-serien *Holms*, Lasse Lindtner, satt på andre rad premierekvelden, og gapskrattet av barnslige slapstickvitser med overdreven mimikk.

Alt må ikke være morsomt hele tiden. I flere samfunnssektorer ser vi at overfladisk underholdning innføres. TEDTalks og universitetenes bruk av gamification i undervisningen viser hvor viktig det til enhver tid er å ha det gøy. At nye alternativer inkorporeres i kunsten og

samfunnsområder er i utgangspunktet et gode. Men denne utviklingen har gått på bekostning av dybde, både når det gjelder læring og estetisk erfaring. Humor finnes absolutt i kunsten, men å presse onelinere inn i klassiske teaterstykker er mildt sagt å strekke det langt. Når Nationalteatret følger denne trenden er det kanskje fordi de oppfatter at mange kjeder seg fort. Her ofres det for mye.

Oppsetningen av Peer Gynt, regissert av Alexander Mørk-Eidem, er et annet eksempel på store stykker gjort morsomme for mannen i gata. Med revyhumor inntok Peer Gynt Skavlanstudioet og gjorde narr av transpersoner i Dovregubbens hall. Å sparke nedover mot en utsatt minoritet er én ting, men når det fremstilles som om alle menns største frykt er å ligge med en transkvinne, blir humoren platt og lite nytt kommer for dagen. Dette er kjedelig, heteronormativ humor som undervurderer sitt publikum. Gjennom oppsetningen virker det som om Mørk-Eidem er redd for at publikum skal kjede seg eller begynne å tenke. Slapstickhumoren kommer slag i slag, og gamle damer ler seg skakke mens de sikler på Eindride Eidsvold. Er det disse kvinnene Nationalteatret bør ønske som sitt publikum?

Også Kafkastykket *Forvandlingen*, dramatisert av Gísli Örn Garðarsson, har bukket under for Nationalteatrets nye visjon. Her er nok et teaterverdig stykke som ødelegges av denne skrekens revyhumoren som har inntatt hovedscenen. Med overdrevne gester og seksuelle ordspill kunne man le seg gjennom *Forvandlingen*. Og le bør man – for *Forvandlingen* er bekmørk humor

– men det virker som om regissøren ble fortalt at Kafka var morsom og ikke helt skjønte hva som ble ment. Det eneste som trakk denne Kafkatolkningen opp, var musikken til Nick Cave.

På de andre scenene på Nationalteatret går riktignok teaterstykker som settes opp av mer seriøse regissører. Cecilie Løveids *Visning*, regissert av Jon Tombre, er et godt eksempel på god regi og godt teater. Men hovedscenen stoler ikke lenger på sitt publikum og overforenkler store stykker enten ved å gjøre tafatte forsøk på «aktualisering» eller krampaktig humor. Spørsmålet er hva et teater som Nationalteatret bør være. Vi trenger en motvekt til det trivielle. Kunsten er en slik motvekt og teateret er et ypperlig kunstmedium. Politiske mål som demokratisering av kulturen kan være positivt, men når Nationalteatret har presset inn en allskal-le-demokratisering i hvert bidige stykke på hovedscenen, blir det meste platt. I en mediehverdag som bombarderer oss med lettbeint humor, bør man få lov til å slippe å sitte ved siden av en gapskrattende Holms-skuespiller når man vil se teater.

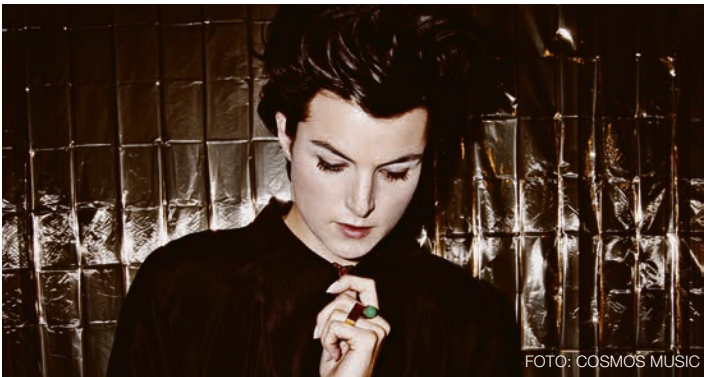
I dag byr hovedscenen seg frem til FrP-ere som ønsker at kultursektoren skal finansiere seg selv. Resultatet ligner skolerøyen til Ullern videregående skole. Heller ikke publikum blir tatt på alvor når de får servert denne fordummende humoren. Helst ønsker Nationalteatret at vi aldri skal slutte å le. De som higer etter Ole Ivars musikal på Nationalteatret – smak litt på det – bør heller være nødt til å vralte bort til Christian Ringes' Folketeater og drikke GT i pausen.

«I en mediehverdag som bombarderer oss med lettbeint humor, bør man få lov til å slippe å sitte ved siden av en gapskrattende Holmsskuespiller når man vil se teater»

anmelderredaktør: **Benedicte Tobiassen**
benedicte.tobiassen@universitas.no 997 74 772

ANMELDELSER

Plate:

Middelmådig dekadance

Etter å ha skrevet vinnerlåten i norske Melodi Grand prix for Margaret Berger i 2011, er det i år Karin Park som skal stå i sentrum med låta «Human Beings». Følgelig plasserer hun seg i samme sjikt som blant annet Paradise-Stians Staysman & Lazz med den helharry rølpekatastrofen «Godt stekt pizza». Dette vil for mange være ensbetydende med en karriere i fritt fall. Med albumet *Apocalypse Pop* setter likevel Park de illevarslende tegnene delvis i skyggen.

Parks fjerde fullengder byr på et mørkt og industrielt lydlandskap, med et passiv-aggressivt budskap som det er fristende å kunne kalle nordisk elektronika. Det kan minne om noen av Björks tyngre verker, men samtidig er det komposisjonelle likheter til den svenske popdronninga Robyn, bortsett fra at samtlige musikalske komponenter er kjørt gjennom en megafon. Således passer navnet *Apocalypse Pop* utmerket. Dette er pop, i grovere forpakning.

Mørk electropop har ikke vært mangelvare i Norge den siste

Apocalypse Pop

Av: **Karin Park**

Plateselskap: **Cosmos Music**

Tid: **58 min**

tiden, men Park har én essensiell faktor som gjør at hun skiller seg fra mengden: stemmen. Med sitt nasale preg og karakteristiske toneknekk, virker røsten hennes naturlig skreddersydd til sjangeren. Attpåtil er det flere særdeles gode låter på plata, som den urbane «Life is just a dream» og den svevende «Daemons». Merkelig er det at Grand Prix-låta, «Human Beings», er en av platas mest forglemmelige og lunkne spor.

Til tross for flere perler og Parks udiskutable talent, faller *Apocalypse Pop* mellom to stoler. Den er ikke mørk nok om du trenger noe å deppe til, eller energisk nok til å virkelig slå an på dansegulvet. Slikt sett havner den i et uheldig limbo og kan føles mangelfull. Nesten river ingen mann av hesten.

Fredrik Scholze
anmeldelser@universitas.no

Film:

Blodig alvor

«Jeg elsker ikke den blå himmelen lenger. Jeg foretrekker grå skyer, dronene flyr ikke når himmelen er grå».

Tonje Hessen Scheis nye dokumentarfilm forteller historien til menneskene som lever under skyggene av de amerikanske dronene. Samtidig forteller den om en datanerd som gikk fra å spille dataspill på gutterommet, til å bli med på en droneaksjon som tok livet av 122 mennesker.

Drone tar opp en problematikk som inntil nylig har fått ufortjent lite oppmerksomhet i nyhetsbildet. USAs bruk av kampdroner mot land som Pakistan, Jemen og Somalia reiser nye etiske spørsmål, i en verden der krigsteknologien utvikler seg raskt.

Særlig én scene illustrerer bruken av angrepsdroner på en smart måte, som også appellerer til publikums følelser. Menneskerettighetsaktivister printer ut store bilder av barna i Waziristan, og legger dem over hustakene. Slik kan dronepilotene i USA se hvem deres potensielle ofre er. For dette er ikke science fiction.

Drone er en politisk dokumentar. Det kommer tydelig fram at regissøren er kritisk til dronekrigføringen. Filmen kunne blitt mer troverdig dersom Schei brukte mer tid på å presentere motforestillingene – forsvarerne av dronebruk. Likevel har filmen større slagkraft slik Schei har laget den. *Drone* forteller ofrenes historie. Den snakker direkte til oss, og ber oss om å kreve mer gjennomskiktighet og diskusjon rundt USAs dronekrigføring.

Dokumentaren tar for seg et internasjonalt betent tema, og kommer trolig til å skape debatt i Norge, kanskje også utenfor landegrensa. Før premieredato har dokumentaren allerede rukket å bli omtalt i in-

Dokumentarfilm

Regi: **Tonje Hessen Schei**

Med: **Shahzad Akbar, Noor Behram, Brandon Bryant, Michael Haas, Clive Stafford Smith og Chris Woods**

Tid: **58 min**

ternasjonale medier, og vunnet Berlinprisen «Cinema for Peace Award. Schei har laget en gravende dokumentarfilm der dronekrigen fremstilles som et blodig dataspill, spilt av unge gutter som ikke aner hva de driver med.

Agnes Østengen
amosteng@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Radio Nova

Mandag 06.00: Democracy Now! 07.00: Frokost 09.00: Novarkivet 10.00: Das Kapital 10.30: Novamusikk 11.00: A-lista 12.00: Novamusikk 19.00: Bra Trommis 20.30: Sort Kanal 21.30: Lillesalen konsertserie 22.00: Overkill 23.00: Rolige Vibber 23.30: Électronique 00.00: Fri Form Radio	Tirsdag 06.00: Democracy Now! 07.00: Frokost 09.00: Skumma Kultur 10.00: Vitenselskapet 10.30: Grenseløst 11.00: Teknova 11.30: Novamusikk 21.30: Dag for dag Onsdag 06.00: Democracy Now! 07.00: Frokost 09.00: Skumma Kultur 10.00: Tekstbehandlingsprogrammet	11.00: Novamusikk 16.30: Snakker ikke norsk 17.30: Novamusikk 19.00: Kvegpels 20.30: Country Barn 21.00: Spillmatic 22.00: Funkiga Timmen 23.00: Neu Torsdag 06.00: Democracy Now! 07.00: Frokost 09.00: Skumma Kultur 10.00: Nova Noir 12.00: Det Fiktive Selskab 17.00: Ærlig talt	Fredag 06.00: Democracy Now! 07.00: Frokost 09.00: Skumma Kultur 10.00: Opplysningen 99.3 11.00: Nyhetsfredag 12.00: Radiotjenesten 12.30: Skallebank 13.00: Novamusikk 19.00: Nova Nedstrippa 20.00: Goodshit 21.00: Nova Amor 22.00: Dub Dubhead 23.00: XO Hiphop	Lørdag 01.00: Novanatt 09.00: Best of Frokost 11.00: Novamusikk 16.00: Reserverbenken 17.00: Lillesalen konsertserie 18.00: Pils og plater Søndag 01.00: Novanatt 07.00: Tanketog 12.00: Dokunova 12.30: Klagenemnda 14.00: Du skulle ha vært der 15.00: Sorgenfri 16.00: Snakker ikke norsk 17.30: Novamusikk
---	---	---	---	---

Utstilling:

Nålmodig kunst

Broderi. Smak på ordet og det klinger som puritansk tradisjonell husmorsysse, noe som for øvrig var en realitet lenge. Det tålmodige håndverket ble ansett som en passelig sysse for kvinner og var spesielt utbredt på det viktorianske 1800-tallet, da høy moral og dydighet var sterkt knyttet til kvinnerollen. I dag har broderiet fått en ny ekspressiv form som i denne utstillingen krysser grensene mellom billedkunst og kunsthåndverk.

Jochen Flinzers bidrag «Adam und Eva: Jordaens» er brodering på papir som skaper to perspektiver: et stilisert kunstverk på forsiden og et utemmet på baksiden. Et stort lerret spraymalt med hem-

ningsløse streker i bruntoner, brodert med tråder i gull, har kunstneren Gunvor Nervold Antonsen kalt «The Deep». Det gir assosiasjoner til et vilt hår eller et mørkt dragsug, og det er både røft og vakkert.

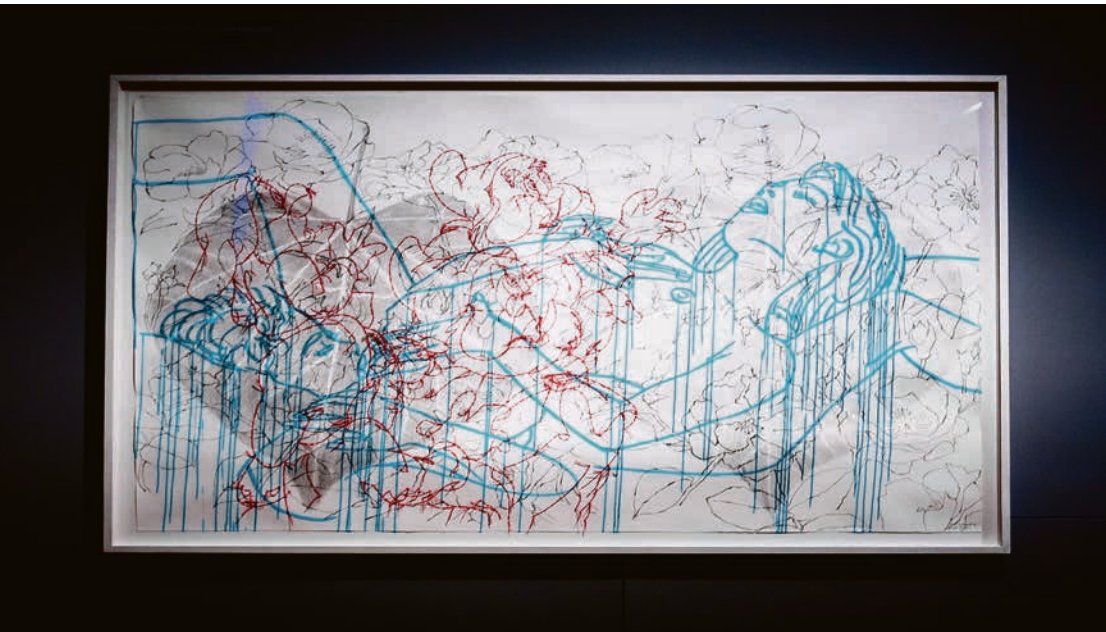
Eliza Bennets fotografier, *A womans work is never done*, der hun broderer i sin egen hånd, er blitt tolket som en feministisk protest, symptomatisk for vår tid der kvinnelig arbeid ofte neglisjeres. Selv mener kunstneren at verket primært handler om menneskeverd. I Blackboxen kan du se Kimsoojas performance der hun symboliserer en nål stående midt i Paris' travle gater der stillhet møter støy i et lydøst bilde. Uttrykket er sterkt.

Nålens øye. Samtidsbroderi

Kuratorer: **Anne Kjellberg og Knut Astrup Bull**
Hvor: **Kunstindustrimuseet**

Broderi er blitt den nye penselen og i dette tilfellet det nye dynamiske strøket på lerretet. Det som møter deg er ikke bare estetisk vakre, taktile og spennende kunstverk, men verk som utfordrer og leker med broderiets normer og konvensjoner. *Nålens øye. Samtidsbroderi* stiller spørsmål om kjønn, makt, tid, og tradisjon samtidig som den gir oss en fortelling om broderiets historie – sett fra baksiden.

Kristina Holt
kholt@universitas.no

Nålens øye. Samtidsbroderi ler av broderiets opprinnelige mål om å sosialisere og moralisere kvinnen inn i den dydige kvinnerollen. Bildet er av *Two Lonely Hearts*, av Ghada Amer og Reza Farkhondeh

FOTO: KRISTINA HOLT

Teater

Hva: **Mor Courage og barna hennar**

Hvor: **Det norske teatret**

Sunniva Skjeggestad, utenriksredaktør

Ukas anbefaling

Antikrigsmetall på høygir

Hitler har aldri vært spesielt morsom, men denne gangen lo publikum. Noen forbehold må en ta før en ser krigsprofetøren Mor Courage på hovedscenen. Tar du turen med familien vil du merke at du ikke er den eneste som blir forlegen av scenen der kokken intenst fingerer en kalkun til black metal-musikk. Regissør Lars-Ole Walburg har likevel

klart å formidle krigens bestialitet på en humoristisk og ærlig måte. Blant epileptiske lyseffekter og skuespiller-råskap kommer krigens skjørhet frem. For eksempel gjennom den stumme datteren Kattrin som danser seg vakert gjennom nervøse sammenbrudd og krigstraumer. Stykket passer ikke for alle, men definitivt for noen.

Pia Sandved Berg, journalist

Ukas advarsel

Kollektiv skam

Fra og med 1. februar økte Ruter billett-kontrollgebyret til den nette sum av 950 kroner hvis du betaler på stedet, eller 1150 kroner dersom du velger faktura. Hvis man legger til grunn at en billett koster 30 kroner betyr det at du må snike på trikken over 30 ganger uten å bli tatt for at det skal lønne seg. Med mindre du bor i utkanten av Oslo eller

på Skillebekk, der kontrollørene aldri ferdes, er det nå billigere å kjøpe enkeltbillett hver dag i en hel måned, enn å bli tatt i kontroll en gang per måned. I dette regnestykket er den offentlige ydmykelsen ikke tatt hensyn til. Ruter lopper deg for halvparten av månedens ølbudsjett, og sender deg rett i klørne til Rett Inn Bar, der skammen vil fortsette å bre seg.

Film:

Naturen som krykke

På leting: Brødrene Oskar og Fredrik tar over voksenrollen på jakt etter faren sin i filmen *Å vende tilbake*.

FOTO: PRESSE

Henrik Martin Dahlsbakkens første spillefilm kunne vært rørende. Dessverre overbeviser den ikke.

Basert på filmskaperens personlige opplevelser fra barndommen, tar *Å vende tilbake* utgangspunkt i en familietragedie, og dens betydning for forholdet mellom brødrene Oskar og Fredrik. Når faren drar på jakt rett etter at han kommer hjem fra tjeneste i Afghanistan, og ikke returnerer, drar de to guttene ut for å finne ham.

Historien er kanskje ærlig og oppriktig, men den makter

verken å berøre eller engasjere. Brødrene, spilt av Åsmund Høeg og Fredrik Grøndahl, overbeviser med sin sterke relasjon, men replikkvekslingen blir dessverre klein og lite troverdig. Det samme gjelder dialogen mellom far (Ingar Helge Gimle) og mor (Lia Boysen).

Stillbilder av mektig norsk natur akkompagnert av stemningsfull musikk bærer filmen når alt annet halter. Scenene

hvor guttene leter etter sin far i snaufjellet, setter opp telt og lager mat på stormkjøkken, minner mer om et friluftsprogram på TV enn en spillefilm.

Heldigvis brytes det langtekkelige opp et par ganger. Særlig i de scenene hvor man kun ser guttenes ansiktsuttrykk. Ingen replikk, bare musikk. Da knytter det seg i magen. Uttrykkene deres er ekte og vokser utover i filmen, i takt med at farens traumatatiske tid i militærtjenesten kommer til syne. Med hans kalde skulder, er det enkelt å synes synd på brødreparet.

Å vende tilbake

Regi: **Henrik Martin Dahlsbakken**

Med: **Åsmund Høeg, Fredrik Grøndahl, Ingar Helge Gimle og Lia Boysen**

Et ektefølt følelssespekter som kan sette en støkk hos publikum mot slutten, forsvarer den ellers middelmådige filmen. *Å vende tilbake* kunne i utgangspunktet blitt en gripende og rørende film, men til tross for dens ubehagelig sluttscene og ærlighet, skal det mer til for å overbevise.

Hanna Skotheim
anmeldelser@universitas.no

Bok:

Glemmer gråsoner

Debatten om rasisme går i sykluser og er aldri langt unna. Nylig stod det i en kommentar i Aftenposten at «rasismen fremdeles er i blant oss» og at den «lever i beste velgående, men nå er den gjemt bak smilene». Rasisme er vanskelig: En gruppe sier meningene deres er legitim religions- eller kulturkritikk, mens en motgruppe hevder de er rasistiske.

Hva er RASISME har som mål å sette skapet på plass en gang for alle, og nedtegne spillereglene for når rasismekortet kan spilles. I boka argumenteres det for at tre prosesser må inngå i en ytring før den kan kalles rasistisk. Den

må generalisere, rangere og utestenge – som i diskriminere eller underordne – mennesker på bakgrunn av *medfødte* eller *tilegnede* karakteristika.

Bokas store svakhet er at den ikke benytter sitt eget rammeverk til å drøfte konkrete gråsoneeksempler på rasisme. Man skulle tro at en ytring som er sterkt generaliserende og rangerende, uten å være klart utestengende, likevel kan være rasistisk. En endelig grense vil nok være umulig trekke, den er kanskje per definisjon porøs, men gjennom dialektikk kommer forståelse. Disse skillelinjene burde vært viet mer plass og drøftingen bur-

de vært mye strammere. I kapittelet om islamofobi fungerer dette bedre ved å vise klare eksempler for hvor grensen går mellom legitim islamkritikk og rasisme. «Islam og de som praktiserer det, må bli totalt og permanent fjernet fra alle vestlige nasjoner, » skriver Fjordman freidig.

En annen irritasjon er det tørre akademikerspråket. Flere setninger er mye lengre enn de trenger å være og språklige bilder er et knapphetsgode. Når det er sagt så er det flere innsikter å hente i *Hva er RASISME*. Forfatterne skriver at «Rasisme er så diskreditert i store deler av verden at de som har en bevisst og ideologisk agenda rettet mot bestemte minoritetsgrupper, vil være opptatt

Hva er RASISME

Av: **Sindre Bangstad og Cora Alexa Døving**

Forlag: **Universitetsforlaget**

av å markere avstand til klassiske former for rasisme.» Dagens rasisme vil derfor være langt mer kodet og pakket inn enn gårsdagens eksplisitte form. Dagens rasisme, skriver forfatterne, kan kles opp i positive verdier som frihet og identitet.

Hva er RASISME gir deg noen verktøy til å skille rasistiske ytringer fra ikke-rasistiske. Men boka mangler klarheten til å fungere som en pålitelig guide.

Torgeir G. Mortensen
torgeigm@universitas.no

Kulturkalender

26 tor Foredrag

Førsteamanuensis Marianne Fyhn var sentral i arbeidet til de norske nobelprisvinnerne i fysiologi og medisin for 2014 og vil i dette foredraget fortelle om hvordan man kan studere hjernen og hvordan denne innsikten førte til oppdagelsen av hjernens GPS. Hun vil også snakke om hvor veien går videre: Ny teknologi gjør at hjerneforskning står på terskelen til nye store gjennombrudd i vår forståelse av hjernefunksjoner. Arrangementet strømmes også live. Realfagsbiblioteket på Vilhelm Bjerknes hus, 16.00

27 fre Minikonsert

Tuba Tuba ga 6. februar ut sitt andre album, «Ingen Konfrontasjoner». Universitas skrot hemningsløst av albumet i sin anmeldelse. På fredag feirer bandet at albumet er ute på vinyl med minikonsert på Big Dipper! Møllergata 1, 17.00

28 lør Salg

På tide å oppdatere kunstsamlingen sin sa du? Lei av Ikea-bildet på veggen? Cyan :studio har vårrengjøring og selger bilder rett fra vegg på Cyan :salong. Noe for enhver smak og lommebok, i følge dem selv. Jens Bjelkes gate 13A, 12.00

03 tir Debatt

NIHs studentstyre ønsker velkommen til debatt om kropp og medier. Hva er kroppspress anno 2015? Mediene er fulle av bilder og informasjon om kropp, trening og kosthold. Noen mener kroppspresset er større nå en noen gang før. Men hva vet vi egentlig? Studentstyret ved NIH ønsker å heve nivået på debatten. Vi ønsker mer fagkunnskap og en debatt basert på kompetanse, ikke personlige meninger. Norges idrettshøgskole, 14.30

ARKIVFOTO: HENRIK EVERTSSON

04 ons Debatt

Søkelyset skal rettes mot det stadig tilbakevendende forslaget om innføring av 6-timersdag i Norge, og de konkrete argumentene fra tilhengerne og motstanderne skal gås i sømmene. For å utrede 6-timersdagen en gang for alle spør de: Hvilke samfunnsøkonomiske og velferdsmessige konsekvenser vil en innføring av 6-timersdagen ha? Er dette forslaget i det hele tatt et reelt politisk alternativ? Chateau neuf, 19.00

